

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี	
รับที่.....	3194 103
วันที่ 21 มิ.ย. 2548	1490

6๗. 2/2๐๐

21 มิ.ย. ๕๘

15.5๐ น.

ที่ สธ 0205.03.3/ 2815

กระทรวงสาธารณสุข

ถนนติวานนท์ จังหวัดนนทบุรี 11000

17 มิถุนายน 2548

เรื่อง การขอรับการอุดหนุนเพื่อพัฒนาองค์การวิชาชีพ

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย สรุปการขอรับงบประมาณสนับสนุนเพื่อพัฒนาองค์การวิชาชีพ จำนวน 20 ชุด ๘. 1๗๗

กระทรวงสาธารณสุข เป็นหน่วยงานที่จัดบริการทางการแพทย์และสาธารณสุข ของประเทศที่มีสัดส่วนมากที่สุด และมีหน่วยบริการกระจายอยู่ตามภูมิภาคต่าง ๆ ทั่วประเทศ การจัดบริการทางการแพทย์และสาธารณสุข ต้องจัดสรรกำลังคนด้านสาธารณสุขที่มีคุณภาพในการให้บริการ ดังนั้น การประสานการดำเนินงานและการสนับสนุนการพัฒนางานขององค์การวิชาชีพ เพื่อการพัฒนา การดำรงรักษามาตรฐานวิชาชีพ การพัฒนาประสิทธิภาพบริการ และการดำเนินการเพื่อคุ้มครองสิทธิของผู้บริโภคทางการแพทย์และสาธารณสุข จะส่งผลทำให้ประชาชนได้รับการบริการสุขภาพที่มีประสิทธิภาพ

เพื่อให้การดำเนินงานพัฒนาและควบคุมคุณภาพมาตรฐานวิชาชีพกระทรวงสาธารณสุข จึงของบประมาณ เพื่อการดำเนินงานตามภารกิจและอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายขององค์การวิชาชีพ 3 องค์การ ได้แก่ แพทยสภา ทันตแพทยสภา และสภาเภสัชกรรม เพื่อให้ประชาชนได้รับการบริการด้านสุขภาพที่มีคุณภาพ การคุ้มครองสิทธิของผู้บริโภคทางการแพทย์และสาธารณสุข รวม 9 โครงการ รวมงบประมาณ สำหรับปีงบประมาณ 2549 จำนวน 29,733,350 บาท ดังนี้

1. โครงการแก้ไขปัญหายาจริยธรรมอย่างต่อเนื่องเพื่อการคุ้มครองประชาชนด้านการแพทย์ ซึ่งกำหนดเป้าหมาย เพิ่มขึ้นปีละ 20% โดยขอรับงบประมาณสนับสนุน จำนวนปีละ 9,000,000 บาท

2. โครงการประเมินและรับรองความรู้ความสามารถในการประกอบวิชาชีพเวชกรรม เพื่อควบคุมคุณภาพและมาตรฐานของบัณฑิตแพทย์ โดยขอรับงบประมาณสนับสนุน จำนวนปีละ 10,657,500 บาท ในปีงบประมาณ 2549 และ 2550 ส่วนปีต่อไป จะเป็นการคิดค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อจำนวนผู้เข้าศึกษาแพทยศาสตร์ในแต่ละปี

3. โครงการดำเนินการส่งเสริม ควบคุมจริยธรรมและการคุ้มครองประชาชนด้านทันตกรรมของทันตแพทยสภา เพื่อให้การพิจารณาด้านจริยธรรมเป็นไปด้วยความรวดเร็วมีประสิทธิภาพ โดยขอรับงบประมาณสนับสนุน จำนวนปีละ 2,595,500 บาท

4. โครงการจัดตั้งศูนย์การสอบเพื่อควบคุมมาตรฐานวิชาชีพทันตกรรมของทันตแพทยสภา ซึ่งเป็นการเตรียมการเพื่อสอบบัณฑิตทันตแพทย์ที่สำเร็จการศึกษาและจะเป็นสมาชิกทันตแพทยสภา โดยขอรับงบประมาณสนับสนุน จำนวนปีละ 1,520,000 บาท

5. โครงการควบคุมมาตรฐานและเพิ่มจำนวนผู้ชำนาญการเฉพาะทางของทันตแพทยสภา เพื่อการควบคุมมาตรฐานการศึกษาฝึกอบรมเป็นผู้ชำนาญการสาขาต่าง ๆ การสอบเพื่อรับวุฒิปัตร โดยของบประมาณสนับสนุน จำนวนปีละ 1,850,000 บาท

6. โครงการจัดตั้งศูนย์การศึกษาต่อเนื่องของทันตแพทย์ เพื่อส่งเสริมพัฒนามาตรฐานการประกอบวิชาชีพทันตกรรมในประเทศไทย เพื่อกำหนดนโยบาย มาตรฐานการศึกษาต่อเนื่อง โดยของบประมาณสนับสนุน จำนวนปีละ 1,055,000 บาท

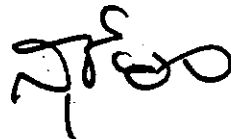
7. โครงการแก้ไขปัญหาด้านจรรยาบรรณการประกอบวิชาชีพเภสัชกรรม เพื่อดำเนินการส่งเสริมจรรยาบรรณวิชาชีพ โดยต้องเร่งรัดดำเนินการในช่วง 2 ปีแรก (2549-2550) เพื่อแก้ไขปัญหาระงับยับยั้งงบประมาณ จำนวนปีละ 1,234,350 บาท ในปีงบประมาณ 2549 และ 2550 และสำหรับปีต่อไป ปีละ 983,100 บาท

8. โครงการให้บริการข้อมูลข่าวสารและตอบปัญหาเรื่องยาและผลิตภัณฑ์สุขภาพ แก่ประชาชนตลอด 24 ชั่วโมง เพื่อให้ประชาชนมีช่องทางได้รับทราบข้อมูลที่ถูกต้องมีคุณภาพ โดยของบประมาณสนับสนุนจำนวน 1,221,000 บาท ในปีงบประมาณ 2549 และสำหรับปีต่อไป ปีละ 485,000 บาท

9. โครงการสร้างเครือข่ายการเฝ้าระวังการกระทำผิดพระราชบัญญัติวิชาชีพเภสัชกรรม และจรรยาบรรณในการประกอบวิชาชีพเภสัชกรรม ขอสนับสนุนงบประมาณ จำนวน 600,000 บาท ในปีงบประมาณ 2549 และสำหรับปีต่อไป ปีละ 375,000 บาท

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา นำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไปด้วย จะเป็นพระคุณ

ขอแสดงความนับถือ

(นายสุชัย เจริญรัตนกุล)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข

สำนักงานปลัดกระทรวง

โทร. 0 2590 1384

โทรสาร 0 2590 1380

สรุปการขอรับงบประมาณสนับสนุนเพื่อการพัฒนาองค์กรวิชาชีพ

ด้วยกระทรวงสาธารณสุข ในฐานะหน่วยงานหลักที่ประสานการดำเนินงานขององค์กรวิชาชีพ เพื่อดำรงรักษามาตรฐานวิชาชีพ และเพื่อคุ้มครองสิทธิของผู้บริโภคทางการแพทย์และสาธารณสุข การสนับสนุนองค์กรวิชาชีพเพื่อควบคุมคุณภาพมาตรฐานวิชาชีพเพื่อให้ประชาชนได้รับการบริการสุขภาพที่มีประสิทธิภาพ โดยขอรับการสนับสนุนงบประมาณอุดหนุนเพิ่มเติม เพื่อพัฒนาการปฏิบัติงาน สำหรับองค์กรวิชาชีพ 3 องค์กร จำนวน 9 โครงการ งบประมาณรวมทั้งสิ้นสำหรับปีงบประมาณ 2549 จำนวน 29,733,350 บาท รายละเอียดดังนี้

1. แพทยสภา

แพทยสภาจัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติวิชาชีพเวชกรรม พ.ศ. 2511 และต่อมาถูกยกเลิกโดยพระราชบัญญัติวิชาชีพเวชกรรม พ.ศ. 2525

1.1 อำนาจหน้าที่ ดังนี้

- 1) รับขึ้นทะเบียนและออกใบอนุญาตให้แก่ผู้ขอเป็นผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรม
- 2) พักใช้ใบอนุญาตหรือเพิกถอนใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรม
- 3) รับรองปริญญา ประกาศนียบัตรในวิชาแพทยศาสตร์ หรือวุฒิบัตรในวิชาชีพเวชกรรมของสถาบันต่าง ๆ
- 4) รับรองหลักสูตรต่าง ๆ สำหรับการฝึกอบรมในวิชาชีพเวชกรรมของสถาบันทางการแพทย์
- 5) รับรองวิทยฐานะของสถาบันทางการแพทย์ที่ทำการฝึกอบรม
- 6) ออกหนังสืออนุมัติหรือวุฒิบัตรแสดงความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพเวชกรรมสาขาต่าง ๆ และออกหนังสือแสดงวุฒิอื่น ๆ ในวิชาชีพเวชกรรม

1.2 การดำเนินงาน

นับตั้งแต่ปี 2511 จนถึงปัจจุบัน แพทยสภาได้ปฏิบัติหน้าที่อย่างต่อเนื่อง ภายใต้อำนาจหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนด และได้มีการแก้ไขปรับปรุงให้เหมาะสมยิ่งขึ้นใน พ.ศ. 2525 เพื่อให้เป็นองค์กรวิชาชีพที่มุ่งมั่นในการคุ้มครองผู้ป่วยพร้อมกับชี้นำ ส่งเสริม ผลิต กระจาย ป้องกัน รักษา ศักดิ์ศรีของวิชาชีพ และสร้างความเป็นธรรมให้กับสังคม เป็นที่เชิดชูของสมาชิกและศรัทธาของประชาชน

ในส่วนของแพทย์ ได้ดำเนินการเสริมสร้างจริยธรรมเพื่อส่งเสริมจริยธรรมของแพทย์อย่างต่อเนื่อง จัดทำแนวทางการรักษาพยาบาล โดยความร่วมมือจากราชวิทยาลัยต่าง ๆ เพื่อเป็นแนวทางในการรักษาพยาบาลของแพทย์ที่ถูกต้อง

สำหรับประชาชน แพทยสภาได้ประกาศรับรองสิทธิของผู้ป่วย เผยแพร่ความรู้ความเข้าใจแก่ประชาชนในการปฏิบัติตนเมื่อจำเป็นต้องได้รับการรักษาพยาบาล พัฒนาระบบบริการรักษาพยาบาลของสถานพยาบาลและค่าใช้จ่ายที่เป็นธรรม ตลอดจนตรวจสอบเรื่องร้องเรียนขอความเป็นธรรมต่าง ๆ

1.3 สถานะทางการเงินด้านรายได้ แพทยสภามีรายได้จากแหล่งต่าง ๆ ได้แก่ งบอุดหนุนจากงบประมาณแผ่นดิน ผ่านกระทรวงสาธารณสุข โดยในปี 2525-2526 ได้รับงบอุดหนุนปีละ 200,000 บาท ในปี 2527-2544 ได้รับงบอุดหนุนปีละ 300,000 บาท ในปี 2545-2546 ได้รับงบอุดหนุนปีละ 1,000,000 บาท และตั้งแต่ปี 2547 ได้รับงบอุดหนุนปีละ 3,000,000 บาท เพื่อเร่งพัฒนาโครงการแก้ไขปัญหาด้านจริยธรรม โดยในปี 2548 ได้งบอุดหนุนเพิ่มอีก 2,000,000 บาท เพื่อแก้ไขปัญหาร้องเรียนที่ค้างคั่ง

นอกจากนี้ ได้รับงบประมาณสนับสนุนจากงบประมาณสนับสนุนองค์กรสาธารณประโยชน์ในการพัฒนาสาธารณสุข ซึ่งได้เสนอโครงการเพื่อขอรับการสนับสนุนมาตั้งแต่ปี 2535 แต่ในปีปัจจุบันไม่ได้รับการสนับสนุนแล้ว และค่าธรรมเนียมสมาชิกซึ่งเป็นค่าธรรมเนียมต่าง ๆ ที่แพทยสภาจัดเก็บได้ตามข้อกำหนดในพระราชบัญญัติวิชาชีพเวชกรรม พ.ศ. 2525 หรือข้อบังคับที่ประกาศลงราชกิจจานุเบกษา รวมทั้งรายได้อื่นหรือเงินสนับสนุนอื่น ๆ ที่มีผู้มอบให้เพื่อเป็นการสนับสนุนกิจการของแพทยสภา

ด้านรายจ่าย แพทยสภามีรายจ่ายในการบริหารจัดการงานภายในสำนักงานและค่าใช้จ่ายโครงการแก้ปัญหายจริยธรรม ซึ่งในปี 2548 มีรายจ่ายสูงถึง 24,373,543 บาท

เปรียบเทียบรายได้และรายจ่าย ในช่วง 3 ปี (2546-2548) ดังนี้ (บาท)

พ.ศ.	2546	2547	คาดประมาณ 2548
รายได้	18,111,222	19,590,234	18,470,000
รายจ่าย	14,062,890	20,157,280	24,373,543

ปี 2546 รายได้สูงกว่าเนื่องจากราชวิทยาลัยเวชศาสตร์ครอบครัว จัดสอบหนังสืออนุมัติ 2 ครั้ง ทำให้มีรายได้เพิ่มขึ้นถึง 4,000,000 บาท ปี 2547 ได้เร่งดำเนินการแก้ไขปัญหาร้องเรียนด้านจริยธรรม มีค่าใช้จ่ายในการดำเนินการสูงขึ้น และในปี 2548 ได้ตั้งเป้าหมายดำเนินการด้านจริยธรรมเพิ่มขึ้นอีกปีละ 20% รวมทั้งสนับสนุนโครงการประเมินและรับรองความรู้ความสามารถในการประกอบวิชาชีพเวชกรรม ซึ่งจะทำให้รายจ่ายสูงกว่ารายได้

1.4 การขอรับการสนับสนุนจากรัฐบาล

1) ขอรับการสนับสนุนงบประมาณเพื่อจัดทำโครงการแก้ไขปัญหายจริยธรรมอย่างต่อเนื่อง เพื่อการคุ้มครองประชาชนด้านการแพทย์ แพทยสภาจะเร่งดำเนินการแก้ไขปัญหาด้านจริยธรรมให้ได้ตามเป้าหมายที่กำหนด คือเพิ่มขึ้นปีละ 20% ซึ่งจะทำให้ประชาชนได้รับประโยชน์

จากการใช้บริการทางการแพทย์ โดยในปีงบประมาณ 2549 ขอรับงบอุดหนุนเพิ่มเติมเพื่อดำเนินโครงการแก้ไขปัญหายาเสพติด จากเดิมที่ได้รับ ปีละ 5,000,000 บาท เป็น ปีละ 9,000,000 บาท (รายละเอียดในโครงการ 1)

2) โครงการประเมินและรับรองความรู้ความสามารถในการประกอบวิชาชีพเวชกรรม มีภาระสำคัญในการจัดสอบ เพื่อควบคุมคุณภาพและมาตรฐานของบัณฑิตแพทย์ และมีผลบังคับสำหรับผู้ที่เข้าศึกษาวิชาแพทยศาสตร์ ตั้งแต่ปี 2546 เป็นต้นไป ซึ่งจะเริ่มดำเนินการสอบขั้นตอนที่ 1 ตั้งแต่ปี 2549 และสอบครบทั้ง 3 ขั้นตอนในปี 2551 โดยจำเป็นต้องขอรับงบประมาณสนับสนุนสำหรับการลงทุนจัดตั้งศูนย์สอบพร้อมครุภัณฑ์ การจัดหาผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อดำเนินการด้านออกข้อสอบ และประกันคุณภาพของข้อสอบ รวมทั้งการดำเนินการสอบทั้ง 3 ขั้นตอน เฉลี่ยในปี 2549 ในอัตรา 7,105 บาทต่อคน รวมทั้งสิ้น จำนวน 10,657,500 บาท ส่วนปีต่อ ๆ ไป จะเป็นการคิดค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อจำนวนผู้เข้าศึกษาแพทยศาสตร์ในแต่ละปี (รายละเอียดในโครงการ 2)

2. หันตแพทยสภา

หันตแพทยสภาจัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติวิชาชีพทันตกรรม พ.ศ. 2537

2.1 อำนาจหน้าที่ ดังนี้

- 1) รับขึ้นทะเบียนและออกใบอนุญาตให้แก่ผู้ขอเป็นผู้ประกอบวิชาชีพทันตกรรม
- 2) พักใช้ใบอนุญาตหรือเพิกถอนใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพทันตกรรม
- 3) รับรองปริญญา ประกาศนียบัตรในวิชาทันตแพทยศาสตร์ หรือวุฒิบัตรในวิชาชีพทันตกรรมของสถาบันต่าง ๆ เพื่อประโยชน์ในการสมัครเป็นสมาชิก
- 4) รับรองหลักสูตรต่าง ๆ สำหรับการฝึกอบรมในวิชาชีพทันตกรรมของสถาบันที่ทำการฝึกอบรมเป็นผู้ชำนาญการในสาขาต่าง ๆ ของวิชาชีพทันตกรรม
- 5) รับรองวิทยฐานะของสถาบันที่ทำการฝึกอบรม
- 6) ออกหนังสืออนุมัติหรือวุฒิบัตรแสดงความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพทันตกรรมสาขาต่าง ๆ และออกหนังสือแสดงวุฒิอื่น ๆ ในวิชาชีพทันตกรรม
- 7) ดำเนินการให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของทันตแพทยสภา

2.2 สถานะทางการเงินด้านรายได้ หันตแพทยสภาได้รับงบอุดหนุนจากงบประมาณแผ่นดินผ่านกระทรวงสาธารณสุข ปีละ 200,000 บาท นอกจากนี้ มีรายได้จากค่าธรรมเนียมสมาชิก และรายได้อื่น เช่น ค่าขึ้นทะเบียน ค่าสมัครสอบ เป็นต้น

ด้านรายจ่าย หันตแพทยสภามีรายจ่ายในการบริหารจัดการงานภายในสำนักงาน และค่าใช้จ่ายโครงการแก้ปัญหายาเสพติด

เปรียบเทียบรายได้และรายจ่าย ในช่วง 3 ปี (2544-2546) ดังนี้ (บาท)

พ.ศ.	2544	2545	2546
รายได้	200,000	3,357,838	3,515,768
รายจ่าย	-	2,898,041	2,966,922

2.3 สถิติการร้องเรียน นับตั้งแต่ปี 2538 เป็นต้นมา มีเรื่องร้องเรียนเข้าสู่ทันตแพทยสภา เพิ่มมากขึ้น โดยจำนวนการร้องเรียนเพิ่มขึ้นจาก ปี 2538 จำนวน 8 ราย เพิ่มเป็น จำนวน 36 ราย ในปี 2546 ซึ่งจำเป็นต้องดำเนินการแก้ไขปัญหาด้านจริยธรรมและการกำหนดแนวทางป้องกันไม่ให้เรื่องร้องเรียนเพิ่มมากขึ้น ซึ่งจะเป็นผลดีต่อประชาชนและวิชาชีพ

2.4 การขอรับการสนับสนุนจากรัฐบาล

1) ขอสนับสนุนงบประมาณสำหรับโครงการดำเนินการส่งเสริม ควบคุมจริยธรรม และการคุ้มครองประชาชนด้านทันตกรรมของทันตแพทยสภา เพื่อให้การพิจารณาด้านจริยธรรม เป็นไปด้วยความรวดเร็วมีประสิทธิภาพ คุ้มครองประชาชนให้เกิดความเชื่อมั่นและศรัทธาต่อการ บริการทันตกรรม โดยขอสนับสนุนงบประมาณ สำหรับการจ้างเจ้าหน้าที่เพิ่มเติม ค่าตอบแทน คณะอนุกรรมการจรรยาบรรณและคณะอนุกรรมการสอบสวน การส่งเสริมจรรยาบรรณและการ ป้องกันการละเมิดจรรยาบรรณ และค่าใช้จ่ายสำหรับการดูแลรักษาเบื้องต้น แก่ผู้ที่ได้รับความ เสียหายจากการประกอบวิชาชีพ ขอสนับสนุนงบประมาณ จำนวน 2,595,500 บาท (รายละเอียด ในโครงการ 3)

2) ขอสนับสนุนงบประมาณสำหรับโครงการจัดตั้งศูนย์การสอบเพื่อควบคุม มาตรฐานวิชาชีพทันตกรรมของทันตแพทยสภา ซึ่งเป็นการเตรียมการเพื่อการสอบบัณฑิต ทันตแพทย์ที่สำเร็จการศึกษาและจะเป็นสมาชิกทันตแพทยสภา รวมทั้งประเมินและปรับปรุง เกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพ โดยขอสนับสนุนงบประมาณ สำหรับค่าจ้างเจ้าหน้าที่ ค่าใช้จ่ายในการ จัดทำข้อสอบ ค่าตอบแทนกรรมการคุมสอบ ตรวจข้อสอบ และการสอบภาคปฏิบัติ งบประมาณ จำนวน 1,520,000 บาท (รายละเอียดในโครงการ 4)

3) ขอสนับสนุนงบประมาณสำหรับโครงการควบคุมมาตรฐาน และเพิ่มจำนวน ผู้ชำนาญการเฉพาะทางของทันตแพทยสภา เพื่อการควบคุมมาตรฐานการศึกษาฝึกอบรมเป็น ผู้ชำนาญการสาขาต่าง ๆ การสอบเพื่อรับวุฒิปัตร์ การส่งเสริมการศึกษาวิชาชีพ การเผยแพร่ความรู้ โดยขอสนับสนุนงบประมาณ สำหรับเป็นค่าเบี้ยประชุมกรรมการวิทยาลัยทันตแพทย์แห่งประเทศไทย ค่าเบี้ยประชุมอนุกรรมการ ค่าเดินทาง และค่าจ้างเจ้าหน้าที่ รวมทั้งค่าใช้จ่ายอื่น ๆ งบประมาณ จำนวน 1,850,000 บาท (รายละเอียดในโครงการ 5)

4) ขอสนับสนุนงบประมาณสำหรับโครงการจัดตั้งศูนย์การศึกษาต่อเนื่อง ของ ทันตแพทย์ เพื่อส่งเสริมพัฒนามาตรฐานการประกอบวิชาชีพทันตกรรมในประเทศไทย เพื่อการ กำหนดนโยบาย มาตรฐานการศึกษาต่อเนื่อง ส่งเสริมสนับสนุนให้ทันตแพทย์ก้าวหน้า ความก้าวหน้าทางวิชาการ โดยขอสนับสนุนงบประมาณ สำหรับเป็นค่าเบี้ยประชุมกรรมการ ค่าเดินทาง และค่าจ้างเจ้าหน้าที่ รวมทั้งค่าใช้จ่ายอื่น ๆ งบประมาณจำนวน 1,055,000 บาท (รายละเอียดในโครงการ 6)

3. สภาเภสัชกรรม

สภาเภสัชกรรม จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติวิชาชีพเภสัชกรรม พ.ศ. 2537 และตาม พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของทางราชการ พ.ศ. 2540

3.1 อำนาจหน้าที่ ดังนี้

- 1) รับขึ้นทะเบียนและออกใบอนุญาตให้แก่ผู้ขอเป็นผู้ประกอบวิชาชีพเภสัชกรรม
- 2) พักใช้ใบอนุญาตหรือเพิกถอนใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพเภสัชกรรม
- 3) รับรองปริญญา ประกาศนียบัตรในวิชาเภสัชศาสตร์ หรือวุฒิบัตรในวิชาชีพเภสัชกรรมของสถาบันต่าง ๆ เพื่อประโยชน์ในการสมัครเป็นสมาชิก
- 4) รับรองหลักสูตรต่าง ๆ สำหรับการฝึกอบรมในวิชาชีพเภสัชกรรมของสถาบันที่ทำการฝึกอบรมเป็นผู้ชำนาญการในสาขาต่าง ๆ ของวิชาชีพเภสัชกรรม
- 5) รับรองวิทยฐานะของสถาบันที่ทำการฝึกอบรม
- 6) ออกหนังสืออนุมัติหรือวุฒิบัตรแสดงความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพเภสัชกรรมสาขาต่าง ๆ และออกหนังสือแสดงวุฒิอื่น ๆ ในวิชาชีพเภสัชกรรม

3.2 สถานะทางการเงิน ด้านรายได้ มีรายได้จากงบอุดหนุนจากงบประมาณแผ่นดินผ่าน กระทรวงสาธารณสุข ปีละ 200,000 บาท นอกจากนี้ มีรายได้จากค่าธรรมเนียมสมาชิก และรายได้อื่น เช่น ค่าขึ้นทะเบียน ค่าสมัครสอบ เป็นต้น

ด้านรายจ่าย สภาเภสัชกรรมมีรายจ่ายในการบริหารจัดการงานภายในสำนักงาน และค่าใช้จ่ายโครงการแก้ปัญหาจริยธรรม

เปรียบเทียบรายได้และรายจ่าย ในช่วง 3 ปี (2545-2547) ดังนี้ (บาท)

พ.ศ.	2545	2546	2547
รายได้	4,566,204	6,498,661	5,172,242
รายจ่าย	3,363,476	5,204,565	5,631,926

3.3 สถิติการร้องเรียน นับตั้งแต่ปี 2538 เป็นต้นมา มีเรื่องร้องเรียนเข้าสู่สภาเภสัชกรรมเพิ่มมากขึ้น โดยจำนวนการร้องเรียนเพิ่มขึ้นจาก ปี 2540 จำนวน 7 ราย เพิ่มเป็น จำนวน 30 ราย ในปี 2547 ซึ่งจำเป็นต้องดำเนินการแก้ไขปัญหาด้านจริยธรรมและการแนวทางป้องกันไม่ให้เรื่องร้องเรียนเพิ่มมากขึ้น ซึ่งจะเป็นผลดีต่อประชาชนและวิชาชีพ

3.4 การขอรับการสนับสนุนจากรัฐบาล

1) ขอสนับสนุนงบประมาณสำหรับโครงการแก้ไขปัญหาด้านจรรยาบรรณ การประกอบวิชาชีพเภสัชกรรม เพื่อดำเนินการส่งเสริมจรรยาบรรณวิชาชีพ และการคุ้มครองประชาชนด้านการบริการเภสัชกรรม โดยมีความจำเป็นต้องเร่งรัดดำเนินการในช่วง 2 ปีแรก (2549-2550) เพื่อแก้ไขปัญหาเร่งด่วน และดำเนินการต่อเนื่องตลอดไป ซึ่งขอสนับสนุนงบประมาณ ในช่วง 2 ปีแรก สำหรับเป็นค่าจ้างเจ้าหน้าที่ ค่าตอบแทนผู้ทรงคุณวุฒิ ค่าตอบแทนพยาน ค่าใช้จ่ายในการเดินทาง การแสวงหาข้อเท็จจริง และค่าครุภัณฑ์และวัสดุ จำนวนงบประมาณ ปีละ 1,234,350 บาท ในปีงบประมาณ 2549 และ 2550 และสำหรับการดำเนินการต่อเนื่องในปีต่อไป ขอรับการสนับสนุน ปีละ 983,100 บาท (รายละเอียดในโครงการ 7)

2) ขอสนับสนุนงบประมาณสำหรับโครงการให้บริการข้อมูลข่าวสาร และตอบปัญหาเรื่องยาและผลิตภัณฑ์สุขภาพแก่ประชาชนตลอด 24 ชั่วโมง เพื่อให้ประชาชนที่มีปัญหาข้อสงสัยเรื่องยาและผลิตภัณฑ์สุขภาพในทุกแห่ง มีช่องทางได้รับทราบข้อมูลที่ถูกต้องมีคุณภาพรวดเร็ว และทันต่อเวลาที่ต้องการใช้ตลอด 24 ชั่วโมง สร้างเครือข่ายศูนย์บริการข้อมูลข่าวสารด้านยาและสุขภาพเพื่อประชาชนให้ครอบคลุมพื้นที่ในทุกจังหวัด ขอสนับสนุนงบประมาณ สำหรับเป็นค่าจ้างเจ้าหน้าที่ ครุภัณฑ์สำนักงาน จัดหาฐานข้อมูลกลางอ้างอิง ค่าพัฒนาฐานข้อมูล ค่าทำ Web Site ค่าตอบแทน จำนวน 1,221,000 บาท ในปีงบประมาณ 2549 และสำหรับการดำเนินการต่อเนื่องในปีต่อไป ขอรับการสนับสนุน ปีละ 485,000 บาท (รายละเอียดในโครงการ 8)

3) ขอสนับสนุนงบประมาณสำหรับโครงการสร้างเครือข่ายการเฝ้าระวังการกระทำผิดพระราชบัญญัติวิชาชีพเภสัชกรรมและจรรยาบรรณในการประกอบวิชาชีพเภสัชกรรม เพื่อสร้างเครือข่ายการเฝ้าระวังในการประพฤติผิดพระราชบัญญัติวิชาชีพ และจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพเภสัชกรรม รับเรื่องราวร้องทุกข์ที่เกี่ยวกับการประกอบวิชาชีพเภสัชกรรม ขอสนับสนุนงบประมาณ สำหรับเป็นค่าใช้จ่ายในการจัดตั้งเครือข่ายการเฝ้าระวังการประพฤติผิดมาตรฐาน และสร้างระบบการเฝ้าระวังการประกอบวิชาชีพ และวัสดุต่าง ๆ ที่จำเป็น งบประมาณจำนวน 600,000 บาท ในปีงบประมาณ 2549 และสำหรับการดำเนินการต่อเนื่องในปีต่อไป ขอรับการสนับสนุน ปีละ 375,000 บาท (รายละเอียดในโครงการ 9)

โครงการแก้ไขปัญหาจริยธรรมอย่างต่อเนื่อง

หลักการและเหตุผล

สืบเนื่องจากความก้าวหน้าด้านเทคโนโลยีและวิทยาศาสตร์ทางการแพทย์ ความรวดเร็วในการติดต่อสื่อสาร ประกอบกับรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน ได้เปิดโอกาสให้ประชาชนมีสิทธิรับรู้ข้อมูลการเจ็บป่วยอันสอดคล้องกับคำประกาศสิทธิผู้ป่วย ที่ประกาศร่วมกันในสภาวิชาชีพทำให้ผู้ป่วยมีสิทธิที่จะได้รับข้อมูลที่เพียงพอของตนเองและสามารถตรวจสอบกระบวนการรักษาของแพทย์ได้ จึงทำให้ประชาชนมีความคาดหวังต่อการรักษาทั้งประสิทธิภาพและคุณภาพที่จะออกมา แพทย์จึงจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนการให้การรักษาพยาบาลให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ตามความต้องการของประชาชนตามที่กฎหมายรัฐธรรมนูญกำหนด จากเหตุและผลดังกล่าว ทำให้มีเรื่องร้องเรียนแพทย์เข้าสู่การพิจารณาของแพทยสภามากขึ้นทุกปี

สถิติเรื่องร้องเรียนที่เข้าสู่ แพทยสภา มีประมาณปีละ 300 เรื่อง ประกอบกับมีเรื่องร้องเรียนที่ค้างค้างอยู่เป็นจำนวนมาก แพทยสภาจึงต้องดำเนินการแก้ไขปัญหาโดยเร่งด่วนและต่อเนื่อง โดยได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากรัฐบาล ซึ่งในปีงบประมาณ 2547 และปีงบประมาณ 2548 ได้รับปีละ 5 ล้านบาท (รวม 2 ปี) โดยใช้งบประมาณ 3 ล้านบาทเพื่อดำเนินการพิจารณาเรื่องร้องเรียนด้านจริยธรรมที่เข้าสู่แพทยสภาในแต่ละปี ปีละประมาณ 300 เรื่อง และใช้งบประมาณ 2 ล้านบาทเพื่อแก้ไขปัญหาเรื่องร้องเรียนด้านจริยธรรมที่ค้างค้าง และตั้งแต่ปีงบประมาณ 2549 เห็นควรให้การสนับสนุนปีละ 9 ล้านบาท เพื่อดำเนินการพิจารณาเรื่องร้องเรียนด้านจริยธรรมที่เข้าสู่แพทยสภาในแต่ละปี

เป้าหมายการดำเนินงานในปี 2547

คณะกรรมการแพทยสภาตระหนักถึงปัญหาการร้องเรียนด้านจริยธรรมที่มีผลกระทบต่อแพทย์และประชาชนทั้งด้านร่างกายและจิตใจ ได้ดำเนินการเพื่อแก้ไขปัญหาทั้งในเชิงรับและเชิงรุก โดยจัดทำแผนกลยุทธ์ส่งเสริมจริยธรรมแห่งวิชาชีพเวชกรรมของแพทยสภา ปี 2546 -2550 เพื่อเป็นเป้าหมายในการดำเนินการ ดังนี้

1. การดำเนินการในเชิงรับ ได้หาแนวทางในการดำเนินการพิจารณาเรื่องร้องเรียนด้านจริยธรรมที่เข้าสู่แพทยสภาในแต่ละปี ตลอดจนการแก้ไขเรื่องร้องเรียนที่ค้างค้างให้รวดเร็วมากขึ้น ด้วยการเพิ่มอนุกรรมการจริยธรรม อนุกรรมการสอบสวน นิติกรและทรัพยากรอื่น ๆ ให้เพียงพอ

2.การดำเนินการในเชิงรุก แบ่งการดำเนินการเป็น 3 ส่วน

2.1 ส่วนของประชาชน แพทย์สภาร่วมกับราชวิทยาลัย/วิทยาลัยต่างๆ ในการเผยแพร่ความรู้สู่ประชาชน เพื่อให้ประชาชนมีความรู้ในกระบวนการของโรคต่าง ๆ และขั้นตอนในการรักษาของแพทย์ เกิดความเข้าใจและไม่ตั้งความความคาดหวังจากการประกอบวิชาชีพเวชกรรมสูงเกินไป

2.2 ส่วนของแพทย์ แพทย์สภาได้สร้างความเข้าใจให้แพทย์ทราบถึงสิทธิของผู้ป่วยในการรับการรักษาพยาบาล โดยให้แพทย์อธิบายทำความเข้าใจกับผู้ป่วยในวิธีการและกระบวนการรักษาในโรคที่เป็นอยู่อย่างกระจ่างชัด

2.3 ในส่วนของการโฆษณาที่เกี่ยวข้องกับการประกอบวิชาชีพเวชกรรม ซึ่งเป็นเรื่องร้องเรียนที่มีมากเป็นอันดับสองของเรื่องร้องเรียนทั้งหมด แพทย์สภาได้หาวิธีป้องกันปรามเพื่อให้เรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับการโฆษณาลดลง โดยใช้สื่อของแพทย์สภาที่มีอยู่ เช่น แพทย์สภาสาร จดหมายข่าว รวมทั้งสื่อภายนอก เช่น รายการวิทยุ โทรทัศน์ วารสารทางการแพทย์ และอื่น ๆ ตลอดจนจนการสร้างความรู้เข้าใจกับแพทย์ว่า ข้อความประเภทใดที่สามารถลงโฆษณาผ่านสื่อต่าง ๆ ได้ รวมทั้งได้จัดตั้งคณะกรรมการพิจารณาตรวจสอบข้อความโฆษณาให้กับสถานประกอบการเอกชนก่อนการนำไปใช้โฆษณา

วิเคราะห์ผลการดำเนินการในปี 2547

ตารางที่ 1 เปรียบเทียบสถิติการร้องเรียนต่อจำนวนแพทย์ที่ยังมีชีวิตอยู่ และจำนวนประชากรในแต่ละปี

พ.ศ.	จำนวนแพทย์ที่มีชีวิตอยู่ในขณะนั้น	จำนวนประชากรของประเทศไทยในแต่ละปี (คน)	จำนวนเรื่องร้องเรียนทั้งหมด (เรื่อง)	จำนวนเรื่องร้องเรียนคิดเป็นร้อยละ(%)ของจำนวนแพทย์	จำนวนเรื่องร้องเรียนคิดเป็นร้อยละ(%)ของจำนวนประชากร
2536	18,656	58,336,072	64	0.3	0.00011
2537	19,488	59,095,419	65	0.3	0.00011
2538	20,288	59,460,382	33	0.2	0.00006
2539	21,102	60,116,182	68	0.3	0.00011
2540	21,846	60,816,227	106	0.5	0.00017
2541	22,731	61,466,178	90	0.4	0.00015
2542	23,897	61,661,701	173	0.7	0.00028
2543	25,039	61,878,746	287	1.1	0.00046
2544	26,225	62,308,887	247	0.9	0.00040
2545	27,458	62,799,872	289	1.1	0.00046
2546	28,934	63,079,765	271	0.9	0.00043
2547	30,589	63,484,694	219	0.7	0.00034

ตารางที่ 2 ผลการพิจารณาเรื่องร้องเรียนด้านจริยธรรมและสอบสวนปี 2546 (ต.ค.2545 – ก.ย. 2546) และปี 2547 (ต.ค.2546 – ก.ย. 2547)

ปี พ.ศ.	ชั้น	รับใหม่	เรื่องค้าง	รวมทั้งหมด	ดำเนินการเสร็จ	คงค้างยกไป
2546	จริยธรรม	271 (44.57%)	337 (55.43%)	608 (100%)	226 (37.17%)	382 (62.83%)
	สอบสวน	127 (38.84%)	200 (61.16%)	327 (100%)	116 (35.47%)	211 (64.53%)
2547	จริยธรรม	219 (36.44%)	382 (63.56%)	601 (100%)	296 (49.25%)	305 (50.75%)
	สอบสวน	97 (31.49%)	211 (68.51%)	308 (100%)	204 (66.23%)	104 (33.74%)

ตารางที่ 3 ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการในการพิจารณาเรื่องร้องเรียนและสอบสวน ปี 2546 (ต.ค.2545 – ก.ย. 2546) และปี 2547 (ต.ค.2546 – ก.ย. 2547)

ปี 2546 (ต.ค.2545 – ก.ย.2546)	จริยธรรม		สอบสวน	
	จำนวน	ค่าใช้จ่าย	จำนวน	ค่าใช้จ่าย
1.จำนวนคดีที่พิจารณาเสร็จ	226 เรื่อง		116 เรื่อง	
2.งบดำเนินการจริง		1,920,106		2,412,877
2.1 บุคลากร		909,312		1,051,488
- นิติกร	3 คน (ต.ค.45- มิ.ย.46)		3คน (ต.ค.45- มิ.ย.46)	
	เพิ่มเป็น 5 คน ตั้งแต่ก.ค.46		เพิ่มเป็น 6 คน ตั้งแต่ก.ค.46	
- เจ้าหน้าที่ธุรการ	2 คน		2 คน	
2.2 ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการ	จริยธรรม 6 ชุด (ต.ค.45 - พ.ค.46)	534,067	สอบสวน 6 ชุด(ต.ค.45 - พ.ค.46)	646,299
เบี้ยประชุม 500 บาท/ คน +	เพิ่มเป็น 9 ชุด ตั้งแต่มิ.ย.46		เพิ่มเป็น 9 ชุด ตั้งแต่มิ.ย.46	
ค่าตอบแทนในการเขียนสำนวน+	อนุกรรมการกลั่นกรอง 1 ชุด		อนุกรรมการกลั่นกรอง 1 ชุด	
ค่าใช้จ่ายในการสืบหาข้อเท็จจริง				
2.3 ค่าเอกสารและค่าใช้จ่ายอื่นๆ		476,727		715,090
3.ค่าใช้จ่ายโดยเฉลี่ยต่อคดี		8,496		20,800

ปี 2547 (ต.ค.2546 – ก.ย.2547)	จริยธรรม		สอบสวน	
	จำนวน	ค่าใช้จ่าย	จำนวน	ค่าใช้จ่าย
1.จำนวนคดีที่พิจารณาเสร็จ	296 เรื่อง		204 เรื่อง	
2.งบดำเนินการจริง		2,682,938		4,601,210
2.1 บุคลากร		929,312		1,072,219
- นิติกร	6 คน (ต.ค.46- ก.ย.47)		6 คน (ต.ค.46- ก.ย.47)	
- เจ้าหน้าที่ธุรการ	2 คน		2 คน	
2.2 ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการ	จริยธรรม 9 ชุด (ต.ค.46 – ก.ย.47)	990,984	สอบสวน 9 ชุด (ต.ค.46 – ก.ย.47)	1,655,889
เบี้ยประชุม 800 บาท +	อนุกรรมการกลั่นกรอง 1 ชุด		อนุกรรมการกลั่นกรอง 1 ชุด	
ค่าตอบแทนในการเขียนสำนวน +				
ค่าใช้จ่ายในการสืบหาข้อเท็จจริง				
2.3 ค่าเอกสารและค่าใช้จ่ายอื่นๆ		762,642		1,873,102
3.ค่าใช้จ่ายโดยเฉลี่ยต่อคดี		9,064		22,555

จากข้อมูลในตารางที่ 1 – 3 สามารถวิเคราะห์ผลการดำเนินงานได้ดังนี้

1. ในตารางที่ 1 จะเห็นได้ว่าในปี 2546 – 2547 เรื่องร้องเรียนด้านจริยธรรมที่เข้าสู่แพทยสภา เรื่องร้องเรียนคิดเป็นร้อยละของแพทย์ และประชากร มีจำนวนลดลง ซึ่งเป็นไปได้ว่าการดำเนินการในเชิงรุกของแพทยสภาค่อนข้างได้ผล

2. ในตารางที่ 2 ผลการพิจารณาเรื่องร้องเรียน ในปี 2547 ที่ดำเนินการเสร็จแล้วมีปริมาณเพิ่มขึ้น โดยในชั้นจริยธรรม เพิ่มขึ้น 12.08 % และชั้นสอบสวนเพิ่มขึ้น 30.76 % ทั้งนี้เกิดจากการเพิ่มจำนวนอนุกรรมการจริยธรรม สอบสวน เจ้าหน้าที่นิติกร ตลอดจนวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ให้เพียงพอ มีการกำหนดแนวทางปฏิบัติในทิศทางเดียวกัน และความร่วมมือของคณะกรรมการ คณะอนุกรรมการและผู้ทรงคุณวุฒิ ที่ร่วมกันพัฒนางานให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

3. ในตารางที่ 3 ค่าใช้จ่ายโดยเฉลี่ยต่อคดีเพิ่มขึ้นเล็กน้อย โดยในชั้นจริยธรรมเพิ่มขึ้น 7 % และชั้นสอบสวนเพิ่มขึ้น 8% เนื่องจากค่าใช้จ่ายในส่วนของเงินเดือน ค่าตอบแทนตลอดจนวัสดุอุปกรณ์ ต่างๆสูงขึ้นตามสภาวะเศรษฐกิจในปัจจุบัน

อย่างไรก็ตาม การดำเนินการแก้ไขเรื่องร้องเรียนด้านจริยธรรม ยังไม่สามารถดำเนินการให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ เนื่องจากแพทยสภามีงบประมาณในการแก้ไขปัญหาการร้องเรียนด้านจริยธรรม ปี 2547 จำนวน 5.8 ล้านบาท เป็นงบอุดหนุนจากรัฐบาล 5 ล้านบาท อีกส่วนหนึ่งเป็นงบสนับสนุนองค์กรสาธารณประโยชน์ในการพัฒนาสาธารณสุข (เฉพาะปี 2547) 800,000 บาท ในขณะที่แพทยสภา มีค่าใช้จ่ายเฉพาะเรื่องดังกล่าว 7,284,148 บาท

การดำเนินการพิจารณาเรื่องร้องเรียนด้านจริยธรรมอย่างต่อเนื่อง

ตั้งแต่ปี 2548 แพทยสภาตั้งเป้าหมายในการพิจารณาเรื่องร้องเรียนและคั่งค้างให้แล้วเสร็จเพิ่มขึ้น 20 % ทั้งในชั้นจริยธรรมและสอบสวน ดังนั้น แพทยสภาจะสามารถดำเนินการ **ในชั้นจริยธรรมได้ 355 เรื่อง และชั้นสอบสวน 245 เรื่อง** โดยใช้งบประมาณในการดำเนินการคิดจากค่าใช้จ่ายโดยเฉลี่ยในปี 2547 ดังนี้

1.ชั้นจริยธรรม	(355 เรื่อง x 9,064 บาท)	จำนวนเงิน	3,217,720 บาท
2.ชั้นสอบสวน	(245 เรื่อง x 22,555 บาท)	จำนวนเงิน	5,525,975 บาท
		รวม	8,743,695 บาท

การคุ้มครองประชาชนด้านการแพทย์ เป็นภารกิจสำคัญที่แพทยสภาต้องดำเนินการโดยรัฐบาลเป็นผู้สนับสนุนงบประมาณ หากรัฐบาลเห็นควรสนับสนุนให้การดำเนินงานเป็นไปตามเป้าหมายที่วางไว้เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อประชาชน ตั้งแต่ปีงบประมาณ 2549 รัฐบาลควรสนับสนุนงบประมาณให้แพทยสภาจาก 5 ล้านบาท เป็น 9 ล้านบาท

ผลดีจากการดำเนินการโดยเร่งด่วน

1. กระบวนการพิจารณาด้านจริยธรรมรวดเร็วและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
2. ประชาชน/ผู้ป่วย ได้รับการพิจารณาคดีด้วยความรวดเร็ว เป็นธรรม และโปร่งใส

ผลเสียหากไม่รีบดำเนินการ

1. กระบวนการพิจารณาล่าช้าย่อมทำให้ทั้งผู้ถูกร้องเรียน คือ แพทย์ และผู้ร้องเรียนคือประชาชน ได้รับผลกระทบทางสุขภาพทั้งร่างกายและจิตใจ ตลอดจนการดำรงชีวิตในสังคม
2. การร้องเรียนที่ปรากฏออกทางสื่อต่าง ๆ ทั้งโทรทัศน์และหนังสือพิมพ์ ทำให้เกิดภาพลบต่อระบบบริการทางการแพทย์และสาธารณสุขของประเทศ
3. เรื่องร้องเรียนคั่งค้างมากขึ้น เกิดผลเสียต่อวิชาชีพแพทย์ และความเชื่อมั่นจากประชาชน

โครงการประเมินและรับรองความรู้ความสามารถ
ในการประกอบวิชาชีพเวชกรรม

หลักการและเหตุผล

แพทยสภาเป็นองค์กรวิชาชีพด้านการแพทย์ มีสถานภาพเป็นนิติบุคคล จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติวิชาชีพเวชกรรม พ.ศ.2511 ซึ่งต่อมาได้ถูกยกเลิกโดยพระราชบัญญัติวิชาชีพเวชกรรม พ.ศ. 2525 โดยมีวัตถุประสงค์สำคัญเรื่องหนึ่งคือการส่งเสริมการศึกษา การวิจัย และการประกอบวิชาชีพในทางการแพทย์ มีอำนาจหน้าที่ ในการรับรองปริญญา ประกาศนียบัตรในวิชาแพทยศาสตร์ หรือวุฒิบัตรในวิชาชีพเวชกรรมของสถาบันต่างๆ ในปัจจุบันแพทย์ผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรมในประเทศไทยมี 3 กลุ่ม

แพทย์กลุ่มที่ 1 คือ แพทย์ที่สำเร็จการศึกษาจากคณะแพทยศาสตร์ในมหาวิทยาลัยหรือสถานศึกษาภาครัฐในประเทศไทย จะได้รับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพเวชกรรม ภายหลังสำเร็จการศึกษาและได้รับปริญญาแพทยศาสตรบัณฑิต ตามข้อบังคับแพทยสภาว่าด้วยหลักเกณฑ์การขึ้นทะเบียนและการออกใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรม (ฉบับที่ 5) พ.ศ.2535 หมวด 2 ข้อ 2 (1) โดยไม่ต้องผ่านการสอบเพื่อรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพเวชกรรม

แพทย์กลุ่มที่ 2 คือ แพทย์ที่สำเร็จการศึกษาจากคณะแพทยศาสตร์ของเอกชนในประเทศไทย ต้องผ่านกระบวนการสอบเพื่อรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพเวชกรรมจากแพทยสภา ตามข้อบังคับแพทยสภาว่าด้วยหลักเกณฑ์การขึ้นทะเบียน และการออกใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรม (ฉบับที่ 5) พ.ศ.2535 หมวด 2 ข้อ 2 (1) และมติคณะกรรมการแพทยสภาในการประชุมครั้งที่ 2/2537 เมื่อวันที่ 10 กุมภาพันธ์ 2537

แพทย์กลุ่มที่ 3 คือ แพทย์ที่สำเร็จการศึกษาจากคณะแพทยศาสตร์ต่างประเทศ ต้องผ่านกระบวนการสอบเพื่อรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพเวชกรรมจากแพทยสภา ตามข้อบังคับแพทยสภาว่าด้วยหลักเกณฑ์การขึ้นทะเบียน และการออกใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรม (ฉบับที่ 5) พ.ศ.2535 หมวด 2 ข้อ 2 (2)

สำหรับแพทย์ในกลุ่มที่ 1 นั้น ในระยะ 10 ปีที่ผ่านมา มีการจัดตั้งคณะแพทยศาสตร์ในมหาวิทยาลัย เพิ่มขึ้นหลายแห่งเพื่อผลิตแพทย์ให้เพียงพอับความต้องการของประเทศ และมีแนวโน้มว่าจะมีคณะแพทยศาสตร์เพิ่มขึ้นอีกในอนาคต เพื่อสนองต่อนโยบายรัฐบาลในการเร่งผลิตแพทย์เพิ่มด้วยการคัดเลือกนักศึกษาแพทย์โดยวิธีพิเศษจากแต่ละอำเภอหรือจังหวัด เพื่อให้มีแพทย์เพียงพอในการให้บริการประชาชนในชนบทอย่างทั่วถึง แต่คณะแพทยศาสตร์ที่เกิดขึ้นดังกล่าวมีคุณภาพและมาตรฐานที่แตกต่างกัน อาจจะส่งผลกระทบต่อการเรียนรู้และมาตรฐาน

การประกอบวิชาชีพเวชกรรมให้ได้มาตรฐานที่ดีที่สุด ดังนั้นในการประชุมแพทยศาสตรศึกษาแห่งชาติ ครั้งที่ 5 จึงได้เสนอแนะให้มีระบบการประเมินความรู้ ความสามารถของนักศึกษาแพทย์ เป็นระยะไปจนกว่าจะเรียนจบหลักสูตรสาขาแพทยศาสตร์ เพื่อให้การพัฒนาในด้านการเรียนการสอนนักศึกษาแพทย์ มีความรู้ความสามารถที่เหมาะสมในการประกอบวิชาชีพเวชกรรมต่อไปในอนาคต เป็นการคุ้มครองประชาชนให้ได้รับบริการจากแพทย์อย่างมีคุณภาพและมาตรฐานที่ดีที่สุด สมดังเจตนารมณ์ตาม พ.ร.บ.วิชาชีพเวชกรรม พ.ศ.2525

ด้วยความห่วงใยดังกล่าว แพทยสภาจึงจัดทำข้อบังคับแพทยสภาว่าด้วยการจัดตั้งศูนย์ประเมินและรับรองความรู้ความสามารถในการประกอบวิชาชีพเวชกรรม พ.ศ.2547 ขึ้น ซึ่งข้อบังคับดังกล่าวจะมีผลบังคับสำหรับผู้ที่ศึกษาวิชาแพทยศาสตร์ตั้งแต่ปี พ.ศ.2546 เป็นต้นไป โดยศูนย์ประเมินและรับรองความรู้ความสามารถฯ จะมีหน้าที่สำคัญในการควบคุมคุณภาพและมาตรฐานของนักศึกษาแพทย์และบัณฑิตแพทย์ เพื่อคุ้มครองสุขภาพและสวัสดิภาพของประชาชน ด้วยจัดการสอบเป็นระยะทั้งในช่วงการศึกษาวิทยาศาสตร์การแพทย์พื้นฐาน ความรู้วิทยาศาสตร์การแพทย์คลินิกและความรู้ความสามารถทางคลินิก จึงจำเป็นต้องมีบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถ ในด้านการเรียนการสอน การประเมินผล รวมทั้งวัสดุอุปกรณ์และสำนักงานที่เหมาะสมเพื่อรองรับการดำเนินงาน

ในการดำเนินการดังกล่าว ต้องมีงบประมาณรองรับและงบประมาณในการดำเนินการนั้น จำเป็นต้องขอรับการอุดหนุนจากรัฐบาล เนื่องจากการดำเนินการกับแพทย์ในกลุ่มที่ 1 เป็นกลุ่มแพทย์ที่ได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากภาครัฐในด้านการศึกษาอยู่แล้ว ดังนั้นรัฐบาลควรสนับสนุนอย่างต่อเนื่องเพื่อให้แพทย์กลุ่มที่มีความสำคัญที่สุดกลุ่มนี้ มีคุณภาพและมาตรฐานที่ดีที่สุดในการให้บริการแก่ประชาชนของประเทศ เพื่อคุ้มครองสวัสดิภาพของประชาชนในการรับบริการจากแพทย์

วัตถุประสงค์ของโครงการ

1. เพื่อพัฒนาระบบการจัดสอบในการประเมินและรับรองความรู้ความสามารถของนักศึกษาแพทย์ที่สำเร็จการศึกษาจากคณะแพทยศาสตร์ในมหาวิทยาลัยหรือสถานศึกษาภาครัฐในประเทศไทย
2. เพื่อควบคุมคุณภาพและมาตรฐานของแพทย์ที่สำเร็จการศึกษา จากคณะแพทยศาสตร์ในมหาวิทยาลัยหรือสถานศึกษาภาครัฐในประเทศไทย
3. เพื่อคุ้มครองสุขภาพและสวัสดิภาพของประชาชน ให้ได้รับบริการทางการแพทย์จากแพทย์ที่มีความรู้ความสามารถในการประกอบวิชาชีพเวชกรรมที่มีมาตรฐานที่ดีที่สุด

กลุ่มเป้าหมาย

แพทย์ที่สำเร็จการศึกษาจากคณะแพทยศาสตร์ในมหาวิทยาลัยหรือสถานศึกษาภาครัฐในประเทศไทย (มีผลบังคับสำหรับผู้ศึกษาวิชาแพทยศาสตร์ตั้งแต่ปี พ.ศ.2546)

ระยะเวลาดำเนินการ

1. พ.ศ.2547 – 2548 จัดตั้งศูนย์สอบและจัดหาผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อดำเนินการด้านออกข้อสอบและประกันคุณภาพของข้อสอบ
2. พ.ศ. 2549 เป็นต้นไป ดำเนินการสอบขั้นตอนที่ 1
3. พ.ศ. 2551 เป็นต้นไป ดำเนินการสอบทั้ง 3 ขั้นตอน

สถานที่ดำเนินการ

สำนักงาน อาคารเฉลิมพระบารมี 50 ปี ชั้น 11 ซ.ศูนย์วิจัย ถ.เพชรบุรีตัดใหม่

สถานภาพของโครงการ

เป็นโครงการใหม่ เพื่อรองรับการเพิ่มจำนวนการผลิตแพทย์เพื่อประกันคุณภาพและมาตรฐานของผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรม

งบประมาณดำเนินการ

- ขอบรับการสนับสนุนจากรัฐบาล มีผลบังคับสำหรับผู้ศึกษาวิชาแพทยศาสตร์ตั้งแต่ปี พ.ศ.2546 โดยเริ่มดำเนินการสอบครั้งแรกในปี 2549 งบประมาณโดยเฉลี่ย 7,105 บาท / คน
- จำนวนผู้ที่เข้าศึกษาวิชาแพทยศาสตร์ในปี พ.ศ.2546 จำนวน 1,500 คน
- งบประมาณที่ขอรับการสนับสนุนในปี 2549 (1,500 คน x 7,105 บาท) 10,657,500 บาท

หมายเหตุ การขอรับการสนับสนุนงบประมาณในปีต่อ ๆ ไป

คิดจากค่าใช้จ่ายโดยเฉลี่ย/คน X จำนวนผู้ที่เข้าศึกษาวิชาแพทยศาสตร์

ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการ

ประเภท	รายละเอียด	ปีงบประมาณ					
		2547	2548	2549	2550	2551	2552
		ส.ค.47 - ก.ย.47	ต.ค.47 - ก.ย.48	ต.ค.48 - ก.ย.49	ต.ค.49 - ก.ย.50	ต.ค.50 - ก.ย.51	ต.ค.51 - ก.ย.52
งบลงทุน	ครุภัณฑ์	156,000.00	445,000.00	0.00	0.00	0.00	0.00
	โปรแกรมคอมพิวเตอร์ ข้อมูลผู้สมัคร คลังข้อสอบ ตรวจวิเคราะห์ข้อสอบ	0.00	270,000.00	0.00	0.00	0.00	0.00
	รวม	156,000.00	715,000.00	0.00	0.00	0.00	0.00
งบบริหารจัดการศูนย์ฯ	ค่าจ้างเจ้าหน้าที่ 2 คน (บริหารทั่วไปและธุรการ)	29,040.00	174,240.00	191,664.00	210,830.40	231,913.44	255,104.78
	ค่าตอบแทน	220,200.00	1,462,800.00	1,462,800.00	1,462,800.00	1,462,800.00	1,462,800.00
	ค่าสาธารณูปโภค	7,250.00	43,500.00	43,500.00	43,500.00	43,500.00	43,500.00
	ค่าวัสดุสำนักงาน	4,000.00	24,000.00	24,000.00	24,000.00	24,000.00	24,000.00
	ค่าใช้จ่ายประชุม	20,000.00	120,000.00	120,000.00	120,000.00	120,000.00	120,000.00
	ค่าใช้สอย	160,000.00	1,240,000.00	1,240,000.00	1,240,000.00	1,240,000.00	1,240,000.00
	รวม	440,490.00	3,064,540.00	3,081,964.00	3,101,130.40	3,122,213.44	3,145,404.78
งบดำเนินการสอบ	ออกข้อสอบและดำเนินการจัดการสอบ ชั้นตอนที่ 1	0.00	910,000.00	1,134,000.00	1,470,000.00	1,470,000.00	1,470,000.00
	ออกข้อสอบและดำเนินการจัดการสอบ ชั้นตอนที่ 2	0.00	0.00	1,300,000.00	240,000.0	1,620,000.00	2,100,000.00
	ออกข้อสอบและดำเนินการจัดการสอบ ชั้นตอนที่ 3	0.00	0.00	0.00	3,380,000.00	624,000.00	4,212,000.00
	รวม	0.00	910,000.00	2,434,000.00	5,090,000.00	3,714,000.00	7,782,000.00
	รวมทั้งสิ้น	596,490.00	4,689,540.00	5,515,964.00	8,191,130.40	6,836,213.44	10,927,404.78

ต้นทุนการจัดสอบแต่ละขั้นตอน = งบลงทุน + งบบริหารจัดการ + งบดำเนินการสอบ

งบลงทุน คิดทั้งหมด 871,000.00 บาท เฉลี่ยเสื่อม 4 ปีแต่ละปีมีการสอบ 3 ขั้นตอน

ผู้เข้าสอบขั้นตอนละ 1,200 คน คิดเป็นขั้นตอนละคนละ = 61.00 บาท

งบดำเนินการ คิดจากปีที่มากที่สุด 3,145,404.78 บาท แต่ละปีมีการสอบ 3 ขั้นตอน

ผู้เข้าสอบขั้นตอนละ 1,200 คน คิดเป็นขั้นตอนละคนละ = 874.00 บาท

งบดำเนินการสอบ ขั้นตอนที่ 1 = 700.00 บาท/คน ขั้นตอนที่ 2 = 1,000.00 บาท/คน

ขั้นตอนที่ 3 = 2,600 บาท/คน

ต้นทุนการจัดสอบโดยเฉลี่ย

ขั้นตอนที่ 1 = 61.00 + 874.00 + 700.00 = 1,635.00 บาท

ขั้นตอนที่ 2 = 61.00 + 874.00 + 1,000.00 = 1,935.00 บาท

ขั้นตอนที่ 3 = 61.00 + 874.00 + 2,600.00 = 3,535.00 บาท

ค่าใช้จ่ายรวมโดยเฉลี่ย = 7,105.00 บาท

หน่วยงานที่รับผิดชอบ

แพทยสภา โดยศูนย์ประเมินและรับรองความรู้ความสามารถในการประกอบวิชาชีพเวชกรรม

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. แพทย์ที่จบการศึกษาจากภาครัฐ ได้รับการประกันคุณภาพการประกอบวิชาชีพเวชกรรมว่ามีมาตรฐานที่ดีที่สุดตามเกณฑ์ของแพทยสภา
2. ประชาชนได้รับความคุ้มครองในการเข้ารับบริการด้านการแพทย์ที่มีมาตรฐานที่ดีที่สุด เพิ่มความปลอดภัยและสวัสดิภาพของประชาชนในการรับบริการทางการแพทย์ ตลอดจนลดการฟ้องร้องของประชาชนได้ระดับหนึ่ง
3. มีการพัฒนาอาจารย์ในคณะแพทยศาสตร์ในมหาวิทยาลัยหรือสถานศึกษาภาครัฐในประเทศไทย ทุกแห่งให้มีความรู้ความสามารถในการประเมินความรู้ความสามารถของนักศึกษาแพทย์ที่มีคุณภาพและมาตรฐานเดียวกัน เป็นประโยชน์การพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอนแพทยศาสตร์
4. มีการพัฒนาข้อสอบและวิธีการประเมินความรู้ของนักศึกษาแพทย์ให้มีมาตรฐานที่เชื่อถือได้ สามารถประเมินผลได้อย่างเที่ยงตรง ถูกต้อง และเป็นธรรม เพื่อให้สามารถคัดเลือกคนที่มีความสามารถแยกออกจากผู้ที่ยังไม่มีความรู้และสามารถสอนเพิ่มเติมแก่นักศึกษาแพทย์ที่ยังไม่สอบผ่านให้ได้รับความรู้เพิ่มเติม
5. พัฒนาองค์ความรู้ทางด้านการแพทย์ให้เจริญก้าวหน้ายิ่งขึ้น

โครงการดำเนินการส่งเสริม ควบคุมจริยธรรม และ การคุ้มครองประชาชนด้านทันตกรรมของทันตแพทยสภา

หลักการและเหตุผล

ปัญหาเรื่องจริยธรรมการปฏิบัติงานของทันตแพทย์ มีแนวโน้มสูงขึ้นทุกปี ปัญหานี้มักนำไปสู่การฟ้องร้องทันตแพทย์ ทำให้ความเชื่อมั่นและศรัทธาของประชาชนที่มีต่อวิชาชีพลดลง ปัจจัยสำคัญประการหนึ่งที่ทำให้ปัญหามีมากขึ้น เนื่องจากประชาชนผู้ใช้บริการรู้จักสิทธิตนเองมากขึ้น ประกอบกับความตื่นตัวและรับรู้ข้อมูลข่าวสารเป็นไปอย่างรวดเร็วและกว้างขวาง รวมทั้ง ปรากฏการณ์โลกาภิวัตน์ที่เอื้ออำนวยให้ วัฒนธรรมจากตะวันตกมีอิทธิพลต่อสังคมไทยมากขึ้น ทำให้ทัศนคติ เจตคติของคนไทยเปลี่ยนแปลงไป ทั้งด้านความสัมพันธ์ระหว่างแพทย์กับผู้ป่วย ความคาดหวังจากการรักษาทางด้านทันตกรรม เมื่อมีการร้องเรียนเกิดขึ้น มักส่งผลกระทบทางด้านจิตใจต่อทันตแพทย์ และผู้ถูกร้องเรียน และประชาชนผู้ใช้บริการ ทำให้ความศรัทธาต่อวิชาชีพลดลง

ทันตแพทยสภา เป็นองค์กรวิชาชีพและเป็นหน่วยงานทางปกครองที่ได้รับมอบอำนาจรัฐ ให้อำนาจทางปกครองตามพระราชบัญญัติวิชาชีพทันตกรรม พ.ศ. 2537 ให้เป็นผู้รับผิดชอบดำเนินการในเรื่องจริยธรรมของทันตแพทย์ และการคุ้มครองประชาชนที่รับบริการทางด้านทันตกรรม ด้วยเหตุนี้ทันตแพทยสภาจึงได้จัดทำ โครงการดำเนินการส่งเสริม ควบคุมจริยธรรม และการคุ้มครองประชาชนด้านทันตกรรมของทันตแพทยสภา

ตารางที่ 1 สถิติจำนวนเรื่องร้องเรียนทันตแพทย์สู่ทันตแพทยสภา

พ.ศ.	2538	2539	2540	2541	2542	2543	2544	2545	2546
จำนวน	8	11	14	20	22	19	26	35	36

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้การพิจารณาด้านจริยธรรม เป็นไปด้วยความรวดเร็ว มีประสิทธิภาพ โปร่งใส เกิดความเป็นธรรม และชอบด้วยกฎหมาย
2. เพื่อให้การคุ้มครองประชาชนที่มาใช้บริการด้านทันตกรรม
3. ดำเนินการเชิงรุกเพื่อป้องกันและลดจำนวนปัญหาด้านจริยธรรมและการร้องเรียนทันตแพทย์
4. เพื่อสร้างความศรัทธาและเชื่อมั่นของประชาชนต่อบริการด้านทันตกรรม

การดำเนินงาน

1. งานด้านจริยธรรม และสอบสวน

ปัจจุบันการดำเนินงานของคณะกรรมการจรรยาบรรณและอนุกรรมการสอบสวน มีอนุกรรมการอย่างละ 4 ชุด รับพิจารณา เรื่องร้องเรียนปีละกว่า 30 เรื่อง อนุกรรมการมีชุดละ 3 ท่าน

ไม่มีนิติกร การพิจารณาเรื่องต่างๆ จึงอาจไม่มีประสิทธิภาพ และเนื่องจากปัญหากรณีจรรยาบรรณของทันตแพทย์ มีแนวโน้มมากขึ้นและซับซ้อนกว่าเดิม ทำให้กระบวนการพิจารณาต้องใช้เวลามากขึ้น กระบวนการพิจารณาเป็นกระบวนการทางปกครอง จึงต้องมีกระบวนการพิจารณาที่ถูกต้องเพื่อให้ เกิดความเป็นธรรมและชอบด้วยกฎหมาย ปัจจุบัน ทันตแพทยสภาถูกฟ้องร้องทั้งในศาลปกครองและ ศาลแพ่งจำนวน 7 คดีซึ่งหากเกิดจากความผิดพลาดในการดำเนินงานของทันตแพทยสภาความเสียหายที่เกิดขึ้นก็จะเป็นภาระของงบประมาณแผ่นดินได้ด้วยเหตุนี้ทันตแพทยสภาจำเป็นต้องมีนิติกรประจำให้ ความรับผิดชอบดูแลควบคู่ไปกับอนุกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิทางวิชาชีพ

การดำเนินงานเพื่อแก้ไขปัญหาด้านจริยธรรม และสอบสวน ประกอบด้วย

1. การเพิ่มจำนวนบุคลากร วัสดุ ครุภัณฑ์และการอบรม

1.1 เพิ่มเจ้าหน้าที่

- 1) นิติกรประจำทันตแพทยสภา ซึ่งปัจจุบันยังไม่มีผู้ทำหน้าที่นี้
- 2) เพิ่มจำนวนคณะอนุกรรมการจรรยาบรรณและสอบสวนอีกเป็น ๕ ชุด
- 3) เพิ่มจำนวนอนุกรรมการ เป็น 5 – 6 ท่าน ในแต่ละชุด

1.2 เพิ่มวัสดุ ครุภัณฑ์ เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

1.3 จัดการอบรมสัมมนากระบวนการพิจารณากรณีจรรยาบรรณแก่อนุกรรมการทุกชุด เพื่อให้มีการพัฒนากระบวนการพิจารณาที่ถูกต้องเป็นธรรมและชอบด้วยกฎหมาย

2. งานด้านการส่งเสริมจริยธรรมและการปฏิบัติการเชิงรุก เพื่อลดปัญหาด้านจริยธรรม แนวทางการดำเนินงานประกอบด้วย

2.1 จัดประชุมวิชาการอภิปรายแก้ทันตแพทย์ในกรณีปัญหาเรื่อง จรรยาบรรณแก้ทันตแพทย์ ทั่วประเทศ อย่างน้อย ปีละ 2 ครั้ง

2.2 ประสานงานกับคณะทันตแพทยศาสตร์ กระตุ้นให้อาจารย์ทันตแพทย์ ให้ความสนใจ ในการสอนหรือสอดแทรก เรื่องจริยธรรม ขณะสอนนักศึกษาทันตแพทย์ในคลินิกทันตกรรม

2.3 ทันตแพทยสภาจัดการประชุมวิชาการและอบรมด้านจริยธรรม ในคณะทันตแพทยศาสตร์ ทุกมหาวิทยาลัย อย่างน้อยปีละ 8 ครั้ง (แห่งละ 1 ครั้ง)

3. ให้ความรู้แก่ประชาชน

ทันตแพทยสภาให้ความรู้แก่ประชาชนผ่านทาง website ของทันตแพทยสภา และทางสื่อต่าง ๆ โดยให้ความรู้เกี่ยวกับทันตสุขภาพ สิทธิการรักษาทางทันตกรรม และเรื่องอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

4. สนับสนุนการจัดตั้งศูนย์ไกล่เกลี่ย

สนับสนุนให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดตั้งศูนย์ไกล่เกลี่ย เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมและเกิดความพึงพอใจของทันตแพทย์และประชาชน ผู้รับบริการ เพื่อลดจำนวนเรื่องร้องเรียนที่จะเข้าสู่ทันตแพทยสภา

งบประมาณ

เพื่อให้การดำเนินงานบรรลุตามวัตถุประสงค์ ต้องมีงบประมาณ ดำเนินการประกอบด้วย

1. การจ้างเจ้าหน้าที่เพิ่มและเพิ่มการบริหารจัดการ

1.1 เงินเดือน เพื่อจ้างเจ้าหน้าที่เพิ่ม

1.1.1 เจ้าหน้าที่นิติกรประจำทันตแพทยสภา 288,000 บาท
12,000 บาท x 12 x 2 คน

1.1.2 เจ้าหน้าที่ด้านธุรการ เพื่อรับผิดชอบงาน 192,000 บาท
ด้านจรรยาบรรณ 8,000 บาท x 12 เดือน x 2 คน

1.2 ค่าใช้จ่ายด้านบริการจัดการที่ต้องเพิ่มขึ้น 100,000 บาท
(ค่าสาธารณูปโภค วัสดุสำนักงาน ครุภัณฑ์ การซ่อมแซม)

รวม 580,000 บาท

2. ค่าตอบแทนอนุกรรมการจรรยาบรรณและอนุกรรมการสอบสวน ประกอบด้วย

2.1 งบประมาณของอนุกรรมการ จรรยาบรรณ

2.1.1 ค่าตอบแทนผู้ทรงคุณวุฒิผู้เชี่ยวชาญพิเศษ

ในการพิจารณา เรื่องร้องเรียนชั้นจรรยาบรรณ 360,000 บาท
จำนวน 5 ชุด ชุดละ 6 คน (5 ชุด x 1,000 บาท x 6 คน x 12 ครั้ง)

2.1.2 ค่าตอบแทนพยาน (3 คน x 5 ชุด x 300 บาท x 12 ครั้ง) 54,000 บาท

2.1.3 การแสวงหาข้อเท็จจริงในทางลับ (30 เรื่อง x 1,000 บาท) 30,000 บาท

2.1.4 ค่าจัดทำสรุปผลการพิจารณาและความเห็น (50 เรื่อง x 500 บาท) 25,000 บาท

รวม 469,000 บาท

2.2 งบประมาณของอนุกรรมการสอบสวน

2.2.1 ค่าตอบแทนผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้เชี่ยวชาญพิเศษ 360,000 บาท
ในการพิจารณาเรื่องร้องเรียนสอบสวน (5 ชุด x 1,000 บาท x 6 คน x 12 ครั้ง)

2.2.2 ค่าตอบแทนพยานผู้เชี่ยวชาญ ผู้ทรงคุณวุฒิ 25,000 บาท
เป็นกรณีเฉพาะมาให้การกับอนุกรรมการ (500 บาท x 50 กรณี)

2.2.3 ค่าตอบแทนพยาน (3 คน x 5 ชุด x 300 บาท x 12 ครั้ง) 54,000 บาท

2.2.4 การแสวงหาข้อเท็จจริงทางลับ (30 เรื่อง x 1,000 บาท) 30,000 บาท

2.2.5 การจัดทำสรุปผลการพิจารณาความเห็นสอบสวน 37,500 บาท
(50 เรื่อง x 750 บาท)

รวม 506,500 บาท

รวมทั้งสิ้น 975,500 บาท

3. งบประมาณด้านการส่งเสริมจรรยาบรรณและการป้องกันการละเมิดจรรยาบรรณ

3.1 กิจกรรมเสริมสร้างจริยธรรมเพื่อป้องกัน 200,000 บาท

ปัญหาฟ้องร้องแก้ทันตแพทย์ทั่วไป (4 ครั้ง/ปี x 50,000 บาท)

3.2 กิจกรรมเสริมสร้างและอบรมจริยธรรม 240,000 บาท

สำหรับนักศึกษาทันตแพทย์ (8 สถาบัน x 30,000 บาท)

3.3 ให้ความรู้แก่ประชาชนทั่วไปในด้าน 500,000 บาท

ที่เกี่ยวข้องกับจริยธรรมและสิทธิผู้ป่วย

รวม 940,000 บาท

4. งบประมาณสำหรับค่าใช้จ่ายในการดูแลรักษาเบื้องต้น 100,000 บาท

ที่ดำเนินการเร่งด่วนแก่ผู้ที่ได้รับความเสียหายจากการประกอบวิชาชีพทันตกรรม

รวมงบประมาณสำหรับการดำเนินงานทั้งหมด 2,595,500 บาท

ผู้รับผิดชอบดำเนินการ ได้แก่

1. คณะกรรมการทันตแพทย์สภา
2. คณะอนุกรรมการจรรยาบรรณ
3. คณะอนุกรรมการสอบสวน
4. คณะอนุกรรมการเสริมสร้างผดุงเกียรติวิชาชีพทันตกรรม

ระยะเวลาการดำเนินงาน 1 ตุลาคม 2548 - 30 กันยายน 2549

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. กระบวนการพิจารณาด้านจริยธรรมรวดเร็วมีประสิทธิภาพโปร่งใสเกิดความเป็นธรรมและชอบด้วยกฎหมาย
2. ประชาชนผู้รับบริการด้านทันตกรรมได้รับความคุ้มครอง
3. ปัญหาด้านจริยธรรมและการร้องเรียนทันตแพทย์ลดลง
4. ทำให้ประชาชนมีความเชื่อมั่นในการรับบริการทางทันตกรรมมากยิ่งขึ้น ซึ่งจะเกิดผลดีต่อทันตสุขภาพของประชาชนโดยรวม และต่อวิชาชีพทันตกรรม

โครงการจัดตั้งศูนย์การสอบเพื่อควบคุมมาตรฐานวิชาชีพทันตกรรมของทันตแพทยสภา

หลักการและเหตุผล

ทันตแพทยสภาเป็นองค์กรวิชาชีพด้านการทันตแพทย์ ซึ่งจัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติวิชาชีพทันตกรรม พ.ศ. 2537 ซึ่งมีเจตนารมณ์ให้ทันตแพทยสภา ทำหน้าที่ควบคุมการประกอบวิชาชีพทันตกรรม และให้การคุ้มครองประชาชนให้ได้รับการทันตกรรมที่ได้มาตรฐาน และเป็นธรรม ในปัจจุบันมีคณะทันตแพทยศาสตร์ จำนวน 8 แห่ง ที่ผลิตทันตแพทย์ประมาณ ปีละ 450 คน และจะเพิ่มเป็น 650 คน ในระยะเวลาอันใกล้นี้ และในอนาคตจะมีสถาบันผลิตในภาคเอกชนร่วมด้วย นอกจากนี้ยังมีทันตแพทย์ที่สำเร็จการศึกษาจากสถาบันในต่างประเทศที่ขอสอบขึ้นทะเบียนเป็นผู้ประกอบวิชาชีพในประเทศไทย จึงอาจทำให้เกิดความหลากหลายในเรื่องคุณภาพ ของบัณฑิตทันตแพทย์ประกอบกับความก้าวหน้าทางด้านวิชาการและเทคโนโลยีทางทันตแพทยศาสตร์ เป็นไปอย่างรวดเร็วจึงมีความจำเป็นที่จะต้องปรับปรุงมาตรฐานวิชาชีพให้เหมาะสมเป็นที่ยอมรับทางสากลอยู่เสมอ ทันตแพทยสภาได้ให้ความสำคัญในเรื่องนี้และถือเป็นการคุ้มครองประชาชนทางด้านทันตกรรม จึงได้มีโครงการจัดตั้งศูนย์การสอบเพื่อควบคุมมาตรฐานวิชาชีพทันตกรรมของทันตแพทยสภาขึ้น

วัตถุประสงค์

1. จัดตั้งศูนย์การสอบสำหรับบัณฑิตทันตแพทย์ที่จบการศึกษาที่จะสมัครเป็นสมาชิกทันตแพทยสภา
2. จัดทำ ประเมินผล และปรับปรุง เกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพทันตกรรมให้ทันสมัยอยู่เสมอ
3. จัดทำข้อสอบและดำเนินการสอบบัณฑิตทันตแพทย์ที่จะสมัครเป็นสมาชิกทันตแพทยสภา
4. ประเมินผลการสอบ

การดำเนินงาน

1. จัดตั้งศูนย์การสอบทันตแพทยสภา
  - 1) จัดหาผู้อำนวยการศูนย์การสอบ
  - 2) จัดจ้างเจ้าหน้าที่ธุรการเพิ่มจำนวน 2 คน
  - 3) จัดเตรียมสถานที่และวัสดุ ครุภัณฑ์
2. จัดทำเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพ
3. จัดเตรียมข้อสอบและคลังข้อสอบ
4. วิเคราะห์ข้อสอบและกำหนดเกณฑ์การประเมินผล
5. ดำเนินการสอบ
6. ดำเนินการตรวจข้อสอบและประเมินผล
7. การประกาศผลสอบ

งบประมาณ

1. งบประมาณด้านการบริหารจัดการ

1) ค่าจ้างเจ้าหน้าที่ธุรการเพิ่มจำนวน 2 คน

10,000 บาท x 2 คน x 12 เดือน 240,000 บาท

2) ค่าใช้จ่ายด้านวัสดุ ครุภัณฑ์และวัสดุสิ้นเปลืองในสำนักงาน 200,000 บาท

3) ค่าตอบแทนการประชุมคณะกรรมการศูนย์การสอบ

500 บาท x 15 คน x 12 ครั้ง 90,000 บาท

2. งบประมาณการสอบข้อเขียน

1) ค่าตอบแทนกรรมการออกข้อสอบและการจัดทำคลังข้อสอบ 200,000 บาท

2) ค่าใช้จ่ายในการจัดพิมพ์ข้อสอบ 50,000 บาท

3) ค่าตอบแทนกรรมการคุมสอบ 1,000 บาท x 20 คน x 2 ครั้ง 40,000 บาท

4) ค่าตอบแทนกรรมการตรวจข้อสอบ 1,000 บาท x 20 คน x 2 ครั้ง 40,000 บาท

5) ค่าใช้จ่ายในการประเมินผลและการวิเคราะห์ผลสอบ 40,000 บาท

6) ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ 100,000 บาท

3. งบประมาณด้านการสอบภาคปฏิบัติ

1) ค่าตอบแทนอาจารย์ควบคุมสอบ

50 คน x 1,000 บาท x 4 วัน 200,000 บาท

2) ค่าใช้จ่ายด้านสถานที่และอุปกรณ์การสอบ 300,000 บาท

3.) ค่าวัสดุที่ใช้ในการสอบ 20,000 บาท

รวมค่าใช้จ่ายทั้งสิ้น 1,520,000 บาท

ผู้รับผิดชอบดำเนินการ

1. คณะกรรมการทันตแพทยสภา

×

2. คณะกรรมการศูนย์การสอบทันตแพทยสภา

×

ระยะเวลาการดำเนินการ

1 ตุลาคม 2548 - 30 กันยายน 2549

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทันตแพทย์ที่ประกอบวิชาชีพทันตกรรมในประเทศไทยได้มาตรฐานวิชาชีพ
2. ประชาชนได้รับบริการทันตกรรมที่ได้มาตรฐาน
3. สร้างความเป็นธรรมและความเสมอภาคของบัณฑิตทันตแพทย์ที่สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยต่าง ๆ จากรัฐ และเอกชน ในการสมัครเป็นสมาชิกทันตแพทยสภา

โครงการควบคุมมาตรฐานและเพิ่มจำนวน ผู้ชำนาญการเฉพาะสาขาของทันตแพทยสภา

หลักการและเหตุผล

ทันตแพทยสภาเป็นองค์กรวิชาชีพที่จัดตั้งขึ้นโดยพระราชบัญญัติวิชาชีพทันตกรรม พ.ศ.2537 ซึ่งมีวัตถุประสงค์ตามที่ระบุไว้ในมาตรา 8 (1,5,6) ส่งเสริมการศึกษา การวิจัย และการประกอบวิชาชีพ ในทางการทันตแพทย์ช่วยเหลือ แนะนำ เผยแพร่ และให้การศึกษาแก่ประชาชนและองค์กรอื่น ๆ และให้ คำปรึกษาหรือข้อเสนอแนะต่อรัฐบาลเกี่ยวกับการทันตแพทย์และการทันตสาธารณสุข ทันตแพทยสภา มีหน้าที่รับรองหลักสูตรต่าง ๆ สำหรับการฝึกอบรม และวิทยฐานะของสถาบันที่ทำการฝึกอบรมเป็น ผู้ชำนาญการในสาขาต่าง ๆ ของวิชาชีพทันตกรรม ซึ่งปัจจุบันมีอยู่ 10 สาขา และออกหนังสืออนุมัติหรือ วุฒิบัตรแสดงความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพทันตกรรมสาขาต่าง ๆ ปัจจุบันทันตแพทยสภา มีทันตแพทย์เป็นสมาชิกจำนวน 8,625 คน แต่มีผู้ที่สอบได้รับวุฒิบัตรและอนุมัติบัตรเพียง 458 คน คิด เป็นร้อยละ 5 ซึ่งถือว่าต่ำมาก ไม่เพียงพอต่อความต้องการของประชาชน ซึ่งเป็นอุปสรรคในการจัดระบบ บริการโดยเฉพาะอย่างยิ่งในกระทรวงสาธารณสุข ซึ่งเป็นหน่วยงานหลักที่ให้บริการทางด้านสุขภาพแก่ ประชาชน ทำให้เกิดปัญหาต่อระบบการส่งต่อผู้ป่วย และเกิดความไม่เป็นธรรมในการรับบริการของ ประชาชน ทันตแพทยสภาได้เล็งเห็นถึงปัญหาดังกล่าว จึงได้มีโครงการควบคุมมาตรฐานและเพิ่ม จำนวนผู้ชำนาญการเฉพาะสาขา ของทันตแพทยสภาขึ้น

วัตถุประสงค์

1. กำหนดและควบคุมมาตรฐานการศึกษาฝึกอบรมเป็นผู้ชำนาญการสาขาต่าง ๆ ทางทันตกรรม
2. ดำเนินการสอบเพื่อเป็นผู้มีความรู้ความชำนาญการสาขาต่าง ๆ ทางทันตกรรม
3. ส่งเสริมการศึกษาและการวิจัยสาขาต่าง ๆ ทางทันตกรรมมากขึ้น
4. เผยแพร่ความรู้ในสาขาวิชาต่าง ๆ ทางทันตกรรมอันจะเป็นประโยชน์ต่อประชาชน และผู้ประกอบ วิชาชีพทันตกรรม

การดำเนินงาน

การดำเนินงานตามข้อบังคับทันตแพทยสภาว่าด้วยวิทยาลัยทันตแพทย์แห่งประเทศไทย ซึ่งมี คณะผู้บริหารวิทยาลัย 25 คน ประกอบด้วย ประธาน รองประธาน เลขานุการ นายทะเบียน ทรัพย์สิน ผู้แทนจากสถาบันหลักที่ให้การฝึกอบรมเป็นผู้ชำนาญการสาขาต่าง ๆ ทางทันตกรรม ที่ทันตแพทยสภา รับรอง สถาบันละ 1 คน รวมไม่เกิน 10 คน และผู้แทนคณะกรรมการฝึกอบรมและสอบความรู้ความ ชำนาญการประกอบวิชาชีพทันตกรรม เพื่อรับวุฒิบัตรจำนวน 10 คน โดยผู้บริหารวิทยาลัยทันตแพทย์ มีวาระคราวละ 2 ปี

เป้าหมายการดำเนินงาน

1. จัดให้มีการฝึกอบรมทันตแพทย์เป็นผู้ชำนาญการ ในสาขาต่างๆ ปีละ	100	คน
2. จัดให้มีการสอบวุฒิบัตรและอนุมัติบัตรเป็นผู้ชำนาญการ ในสาขาต่างๆ ปีละ	100	คน
3. จัดให้มีการประชุมทางด้านการวิชาการและส่งเสริมมาตรฐาน วิชาชีพ ปีละ	1	ครั้ง
4. จัดให้มีการเผยแพร่ความรู้ทางวิชาชีพแก่ประชาชน ปีละ	1	ครั้ง

งบประมาณ

งบประมาณสำหรับวิทยาลัยทันตแพทย์แห่งประเทศไทยประกอบด้วย	1,850,000	บาท
1. ค่าเบี้ยประชุมกรรมการวิทยาลัย 25 คน x 500 บาท x 6 ครั้ง	75,000	บาท
2. ค่าเบี้ยประชุมอนุกรรมการชุดต่าง ๆ 10 ชุด 150 คน x 500 บาท x 6 ครั้ง	450,000	บาท
3. ค่าเดินทาง 5,000 บาท x 30 คน x 6 ครั้ง	900,000	บาท
4. ค่าจ้างเจ้าหน้าที่ 1 คน x 10,000 บาท x 12 เดือน	120,000	บาท
5. ค่าวัสดุ ครุภัณฑ์	200,000	บาท
6. อื่น ๆ	105,000	บาท
รวม	<u>1,850,000</u>	บาท

ผู้รับผิดชอบดำเนินการ

1. คณะผู้บริหารวิทยาลัยทันตแพทย์แห่งประเทศไทย
2. คณะกรรมการทันตแพทยสภา

ระยะเวลาดำเนินการ

1 ตุลาคม 2548 - 30 กันยายน 2549

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. มีการฝึกอบรมทันตแพทย์เพื่อเป็นผู้ชำนาญการในสาขาต่าง ๆ อย่างมีมาตรฐาน
2. ประชาชนได้รับบริการทางด้านทันตกรรมเฉพาะสาขาได้อย่างมีประสิทธิภาพ
3. เป็นการส่งเสริมความก้าวหน้าทางด้านการวิชาการ ทางด้านทันตแพทยศาสตร์ ให้ก้าวหน้า

ทัดเทียมสากล

โครงการจัดตั้งศูนย์การศึกษาต่อเนื่องของทันตแพทย์ เพื่อส่งเสริมพัฒนามาตรฐานการประกอบวิชาชีพทันตกรรมในประเทศไทย

หลักการและเหตุผล

ทันตแพทยสภาเป็นองค์กรวิชาชีพที่จัดตั้งขึ้นโดยพระราชบัญญัติวิชาชีพทันตกรรม พ.ศ. 2537 โดยมีวัตถุประสงค์ตามที่ระบุไว้ในมาตรา 8 (1) ส่งเสริมการศึกษา การวิจัย และการประกอบวิชาชีพในทางการทันตแพทย์ประกอบกับในปัจจุบันความก้าวหน้าทางด้านวิชาการและเทคโนโลยีทางทันตแพทย-ศาสตร์ได้เจริญก้าวหน้าไปมาก ทันตแพทย์ที่ประกอบวิชาชีพมีความจำเป็นต้องศึกษาและติดตามความก้าวหน้าเหล่านี้อยู่เสมอเพื่อพัฒนามาตรฐานการประกอบวิชาชีพ ทำให้ประชาชนได้รับบริการอย่างมีประสิทธิภาพ ทันตแพทยสภาจึงจัดตั้งศูนย์การศึกษาต่อเนื่องของทันตแพทย์ขึ้นเพื่อดำเนินการส่งเสริมพัฒนามาตรฐานการประกอบวิชาชีพทันตกรรมในประเทศไทย

วัตถุประสงค์

1. กำหนดนโยบายและมาตรฐานการศึกษาต่อเนื่องทางทันตแพทย์
2. ส่งเสริมและสนับสนุนให้ทันตแพทย์มีความรู้ ความสามารถและทักษะวิชาชีพเท่าทันต่อ

ความก้าวหน้าทางวิชาการ

3. ส่งเสริมและสนับสนุนให้ทันตแพทย์ตระหนักถึงความสำคัญของการเพิ่มพูนความรู้อย่างต่อเนื่อง
4. ร่วมมือกับสถาบันการศึกษา องค์กรวิชาชีพต่าง ๆ และสถานพยาบาลในการจัดการศึกษาต่อเนื่อง
5. ตรวจสอบ ประเมิน และรับรองคุณภาพทางทันตกรรม การศึกษาต่อเนื่องที่สถาบันการศึกษา องค์กรวิชาชีพต่าง ๆ และสถานพยาบาลจัดขึ้น
6. เผยแพร่ให้สาธารณชนรับทราบถึงกิจกรรมการศึกษาต่อเนื่องของทันตแพทย์อย่างสม่ำเสมอ

การดำเนินงาน

การดำเนินงานโดยคณะกรรมการบริหารการศึกษาต่อเนื่อง จำนวน 17 คน ซึ่งประกอบไปด้วย

1. กรรมการที่มาจากทันตแพทยสภา จำนวน	3	คน
2. ผู้แทนจากวิทยาลัยทันตแพทย์แห่งประเทศไทย	2	คน
3. ผู้แทนจากกลุ่มสถาบันหลัก จำนวน	8	คน
4. ผู้แทนจากสมาคมหรือชมรมวิชาชีพทางทันตกรรมจำนวน	2	คน
5. ผู้ทรงคุณวุฒิเลือกโดยคณะกรรมการทันตแพทยสภา	2	คน

เป้าหมายการดำเนินงาน

- 4.1 ท้นตแพทย์เข้าร่วมกิจกรรมการศึกษาต่อเนื่องในปีแรกจำนวน 3,400 คน
และเพิ่มขึ้นร้อยละ 10 ทุกปี
- 4.2 ให้การรับรองสถาบันหลักในการให้การศึกษาต่อเนื่อง จำนวน 29 แห่ง
- 4.3 ให้การรับรองสถาบันสมทบในการให้การศึกษาต่อเนื่องจำนวน 16 แห่ง

งบประมาณการดำเนินงาน จำนวน 1,055,000 บาท ประกอบด้วย

1. ค่าเบี้ยประชุมกรรมการ	51,000 บาท
17 คน x 500 บาท x 6 ครั้ง	
2. ค่าเดินทางกรรมการ	300,000 บาท
10 คน x 5,000 x 6 ครั้ง	
3. ค่าจ้างเจ้าหน้าที่	120,000 บาท
1 คน x 10,000 บาท x 12 เดือน	
4. ค่าวัสดุ ครุภัณฑ์	450,000 บาท
5. ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ	134,000 บาท
รวม	<u>1,055,000</u> บาท

ผู้รับผิดชอบดำเนินการ

1. คณะกรรมการศูนย์การศึกษาต่อเนื่อง
2. คณะกรรมการท้นตแพทย์สภา

ระยะเวลาดำเนินการ

1 ตุลาคม 2548 - 30 กันยายน 2549

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. ท้นตแพทย์ให้ความสำคัญและเข้าร่วมในกิจกรรมการศึกษาต่อเนื่องตามเป้าหมายที่วางไว้
2. มีการรับรองสถาบันหลัก สถาบันสมทบ ตามเป้าหมายที่วางไว้
3. ประชาชนได้รับบริการทางด้านทันตกรรม ที่ได้มาตรฐานและมีประสิทธิภาพ

โครงการแก้ไขปัญหาด้าน จรรยาบรรณการประกอบวิชาชีพเภสัชกรรม

หลักการและเหตุผล

สภาเภสัชกรรมจัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติวิชาชีพเภสัชกรรม พ.ศ. 2537 โดยมีวัตถุประสงค์และบทบาทหน้าที่ที่สำคัญคือ การควบคุมการประพฤติและจริยธรรมของผู้ประกอบวิชาชีพเภสัชกรรมให้ถูกต้องตามจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพเภสัชกรรม

ปัจจุบันประชาชนมีสิทธิในการรับรู้ข้อมูลที่เพียงพอและได้รับการบริการที่มีคุณภาพ ซึ่งรับรองโดยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ดังนั้น ความคาดหวังของประชาชนต่อคุณภาพและประสิทธิภาพในการให้บริการจากผู้ประกอบวิชาชีพในสาขาต่าง ๆ จึงมีความคาดหวังสูงขึ้น ประกอบการในเรื่องยาทั้งในเรื่องการผลิตและการจำหน่าย จะมีการแข่งขันกันสูงมาก ดังนั้น ผู้ประกอบวิชาชีพจึงมีโอกาที่จะประพฤติผิดจรรยาบรรณได้มากขึ้น โดยเฉพาะในเรื่องการส่งเสริมการขายในลักษณะต่าง ๆ รวมถึงการพยายามลดต้นทุนเพื่อการแข่งขันในการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ เป็นต้น ถึงแม้ว่าสภาเภสัชกรรมจะได้พยายามที่จะมีการดำเนินการในเรื่องมาตรฐานและส่งเสริมจรรยาบรรณในการประกอบวิชาชีพในระดับหนึ่งแล้วก็ตาม แต่เนื่องจากมีงบประมาณจำกัดการดำเนินการทั้งในด้านการพิจารณากรณีร้องเรียนต่าง ๆ รวมถึงการส่งเสริมในด้านจรรยาบรรณจึงไม่สามารถดำเนินการได้เต็มที่ตามที่วางแผนไว้ และเรื่องร้องเรียนผู้ประกอบวิชาชีพในเรื่องต่าง ๆ ก็มีมาอย่างต่อเนื่อง

สถิติการร้องเรียนทางจรรยาบรรณต่อสภาเภสัชกรรมตั้งแต่ปี 2540 เป็นต้นมามีดังนี้

พ.ศ.	2540	2541	2542	2543	2544	2545	2546	2547
จำนวน	7	5	11	15	29	20	16	30

ดังนั้นสภาเภสัชกรรมในฐานะองค์กรวิชาชีพทางด้านยา และเป็นพี่เลี้ยงของประชาชนจึงจำเป็นที่จะต้องมีการพัฒนาระบบการในการดำเนินการในเรื่องเกี่ยวกับการพิจารณากรณีร้องเรียนทางจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพให้มีประสิทธิภาพสูงสุด และสามารถรองรับปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นได้อย่างทันทั่วถึงและสามารถที่จะวินิจฉัยชี้ขาดประเด็นความผิดต่าง ๆ ได้อย่างรวดเร็วทันต่อสถานการณ์

การดำเนินการที่ผ่านมา

การดำเนินการที่ผ่านมาสภาเภสัชกรรมได้พยายามที่จะมีการดำเนินการเพื่อให้การพิจารณาเรื่องร้องเรียนกล่าวหา/กล่าวโทษทางจรรยาบรรณให้เกิดความรวดเร็วและเป็นธรรมมากที่สุดทั้งกับผู้

กล่าวหา/กล่าวโทษ และผู้ถูกกล่าวหา/กล่าวโทษ เพื่อให้เกิดบรรทัดฐานที่ดีและถูกต้องในแนวปฏิบัติทางวิชาชีพ โดยได้มีกระบวนการในการสัมมนาเชิงปฏิบัติการด้านจรรยาบรรณ การประชุมร่วมระหว่างกรรมการสภาเภสัชกรรม คณะอนุกรรมการจรรยาบรรณ และคณะอนุกรรมการสอบสวน ทุกปี เพื่อแลกเปลี่ยนปัญหาและประสบการณ์ในการพิจารณาคดีในแง่มุมต่าง ๆ เพื่อให้การพิจารณาคดีตั้งอยู่บนบรรทัดฐานเดียวกันให้มากที่สุด มีการจัดทำกรณีศึกษาด้านจรรยาบรรณเพื่อเผยแพร่ให้สมาชิกทราบ รวมถึงออกบรรยายให้กับนักศึกษาทางเภสัชศาสตร์ในมหาวิทยาลัยต่าง ๆ เพื่อให้ทราบถึงความสำคัญของเรื่องจรรยาบรรณในการประกอบวิชาชีพ รวมถึงการออกบรรยายให้กับสมาชิกในภูมิภาคเพื่อให้ทราบถึงประเด็นทางจรรยาบรรณ โดยมุ่งหวังที่จะให้เรื่องร้องเรียนต่าง ๆ ลดน้อยลง ในแง่การพิจารณาคดีสภาเภสัชกรรมได้พยายามเพิ่มจำนวนชุดของคณะอนุกรรมการจรรยาบรรณและอนุกรรมการสอบสวนขึ้นเพื่อให้มีการพิจารณาเรื่องร้องเรียนต่าง ๆ รวดเร็วมากขึ้น เพื่อจะได้ไม่มีเรื่องค้างค้างไปในปีต่อ ๆ ไป แต่ก็เพิ่มได้เพียงระดับหนึ่งเท่านั้นเนื่องจากงบประมาณจำกัด

ตั้งแต่ปี 2540 เป็นต้นมาพบว่ามีเรื่องร้องเรียนเข้ามาอย่างต่อเนื่องทั้งจากหน่วยงานของรัฐและรวมถึงประชาชนผู้บริโภคที่ได้มีการแจ้งเรื่องมาให้ทราบ ทั้งโดยจดหมาย โทรศัพท์ โทรสาร รวมถึงทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ โดยที่สภาเภสัชกรรมมีหลักเกณฑ์ในการรับเรื่องว่าการจัดส่งเรื่องร้องเรียนมาทางใดก็ตามแม้ไม่มีการระบุชื่อผู้ร้องเรียน แต่ถ้าสามารถที่จะติดต่อกลับเพื่อตรวจสอบข้อเท็จจริงเบื้องต้นได้ สภาเภสัชกรรมก็จะต้องมีการดำเนินการพิจารณา ในช่วงที่ผ่านมาสภาเภสัชกรรมมีการตั้งคณะอนุกรรมการพิจารณาดังนี้

1. คณะอนุกรรมการจรรยาบรรณ ของสภาเภสัชกรรม

- ในวาระที่ 2 (พ.ศ.2541-2543) มีอนุกรรมการ 1 ชุด การพิจารณาเรื่องร้องเรียนโดยเฉลี่ย 10 คดี/ชุดต่อปี
- ในวาระที่ 3 (พ.ศ.2544-2546) มีอนุกรรมการ 2 ชุด การพิจารณาเรื่องร้องเรียนโดยเฉลี่ย 12 คดี/ชุดต่อปี

2. คณะอนุกรรมการสอบสวน ของสภาเภสัชกรรม

- ในวาระที่ 2 (พ.ศ.2541-2543) มีอนุกรรมการ 1 ชุด การพิจารณาเรื่องร้องเรียนโดยเฉลี่ย 5 คดี/ชุดต่อปี
- ในวาระที่ 3 (พ.ศ.2544-2546) มีอนุกรรมการ 2 ชุด การพิจารณาเรื่องร้องเรียนโดยเฉลี่ย 5 คดี/ชุดต่อปี

และจากข้อจำกัดต่าง ๆ ในการพิจารณาทำให้มีเรื่องร้องเรียนค้างค้างในกระบวนการพิจารณาอยู่เป็นจำนวนมาก ดังนี้

เรื่องค้างการพิจารณา	ปี 2545	ปี 2546	ปี 2547
ขึ้นการสอบสวน (คดี)	14	27	56

การดำเนินการเร่งด่วนใน 1-2 ปี ก่อนสิ้นวาระของคณะกรรมการชุดปัจจุบัน

จากเรื่องร้องเรียนที่ค้างค้างประกอบกับเรื่องที่มีการร้องเรียนใหม่เข้าสู่กระบวนการพิจารณาอย่างต่อเนื่องและมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นทุกปี ดังนั้นสภาเภสัชกรรมจำเป็นต้องมีการปรับเปลี่ยนแนวทางและกระบวนการดำเนินการด้านจรรยาบรรณใหม่ จากเดิมที่พยายามขอความร่วมมือจากผู้ทรงคุณวุฒิจากหน่วยงานราชการและเอกชนต่าง ๆ เพื่อเป็นการประหยัดงบประมาณถึงแม้จะมีการให้เบี้ยประชุมแต่ก็เป็นเพียงจำนวนเล็กน้อย เป็นการดำเนินการด้วยศักยภาพของสภาเภสัชกรรม โดยมีงบประมาณที่จะดำเนินการอย่างเพียงพอ เช่น ค่าตอบแทนคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิที่มาช่วยพิจารณา ค่าเดินทาง ที่พัก ตลอดจนวัสดุ ครุภัณฑ์ต่าง ๆ เพื่อให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพขึ้นโดยจำเป็นที่จะต้องมีการแต่งตั้งคณะกรรมการจรรยาบรรณเพิ่มอีกอย่างน้อย 1 ชุด (เนื่องจากกระบวนการสืบสวนของคณะกรรมการจรรยาบรรณเพียงชุดเดียวซึ่งมีข้อกล่าวหาจึงมีกระบวนการที่สั้นกว่าของคณะกรรมการสอบสวน) และโดยเฉพาะคณะกรรมการสอบสวนควรจะมีการแต่งตั้งเพิ่มอีกอย่างน้อย 3 ชุด เพื่อเร่งรัดการสอบสวนเรื่องที่ค้างให้เสร็จสิ้นภายในวาระของคณะกรรมการชุดนี้ในปี 2549 และจำเป็นที่จะต้องเพิ่มเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานประจำในเรื่องจรรยาบรรณจากเดิมที่มีเพียง 1 คนและต้องรับผิดชอบงานอื่นร่วมด้วย โดยอาจต้องมีการเพิ่มเจ้าหน้าที่เป็น 2 คนที่ทำงานเต็มเวลาในเรื่องจรรยาบรรณนี้

การดำเนินการต่อเนื่อง

กรณีที่ใน 2 ปีนี้ สภาเภสัชกรรมสามารถจัดการกับคดีที่ค้างค้างให้สิ้นสุดได้ทั้งหมดแต่ในวาระต่อ ๆ ไปก็จะมีเรื่องร้องเรียนใหม่ ๆ เพิ่มมากขึ้น และคาดว่าจะสูงขึ้นด้วย เนื่องจากสภาเภสัชกรรมมีนโยบายชัดเจนที่จะแก้ไขปัญหาการแขวนป้ายของเภสัชกรในร้านยา ให้หมดสิ้นไปภายใน 3 ปี ข้างหน้า ซึ่งปัญหาดังกล่าวเป็นปัญหาที่สะสมมารวม 40 ปี เนื่องจากในอดีตมีการผ่อนผันกันในระยะแรกที่มีจำนวนเภสัชกรไม่เพียงพอ และมีการให้เภสัชกรผูกพันเป็นคู่สัญญากับรัฐเพื่อให้ออกไปปฏิบัติงานในสถานพยาบาลในส่วนภูมิภาคที่ห่างไกลต่าง ๆ และให้มีเภสัชกรมาอยู่ปฏิบัติงานจริงในร้านตามที่ได้สัญญากับร้านไว้ ดังนั้นจึงจำเป็นที่จะต้องมีการออกตรวจติดตามในเชิงรุกและเร่งประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนช่วยในการสอดส่องและแจ้งให้สภาเภสัชกรรมทราบ ซึ่งก็ได้รับความร่วมมือมากขึ้นตามลำดับจากประชาชน ทั้งนี้เพื่อให้มีการดำเนินการถูกต้องตามที่กฎหมายกำหนดและเพื่อเป็นการคุ้มครองประชาชนผู้บริโภคด้วย ดังนั้นหลังจากการเร่งรัดดำเนินการคดีค้างแล้ว

คาดว่าในแต่ละปีจะมีเรื่องร้องเรียนไม่ต่ำกว่า 50 เรื่องต่อปี ดังนั้นถ้าวางแผนให้ดำเนินการแล้วเสร็จเป็นปี ๆ ไป จะต้องมีคนระดมทุนการดำเนินการขึ้นต่ำโดยมีคนระดมทุนการจรรยาบรรณ 2 ชุด และคนระดมทุนการสอบสวน 5 ชุด และเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานประจำ 2 คน เพื่อให้งานด้านคดีสามารถดำเนินการแล้วเสร็จทั้งหมดภายในวาระกรรมการแต่ละวาระต่อเนื่องไป

งบประมาณการเร่งด่วนใน 2 ปี

1. ค่าตอบแทนในการดำเนินงาน	1,325,100 บาท
1.1 ค่าตอบแทนผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้เชี่ยวชาญในการพิจารณาเรื่องร้องเรียนขึ้นอนุกรรมการจรรยาบรรณ จำนวน 2 ชุด ชุดละ 6 คน (6 คน x 1,000 บาท x 2 ชุด x 24 ครั้ง)	288,000 บาท
1.2 ค่าตอบแทนผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้เชี่ยวชาญในการพิจารณาเรื่องร้องเรียนขึ้นอนุกรรมการสอบสวน จำนวน 6 ชุด ชุดละ 5 คน (5 คน x 1,000 บาท x 6 ชุด x 24 ครั้ง)	720,000 บาท
1.3 ค่าตอบแทนพยาน (3 คน x 300 บาท x 6 ชุด x 24 ครั้ง)	129,600 บาท
1.4 ค่าตอบแทนพยานผู้เชี่ยวชาญ/ผู้ทรงคุณวุฒิเป็นเฉพาะกรณีเพื่อให้ความเห็นกับคณะกรรมการ (500 บาท x 50 กรณี)	25,000 บาท
1.5 การจัดทำสรุปรายงานการสอบสวน (จรรยาบรรณ 50 เรื่อง x 500 บาท สอบสวน 50 เรื่อง x 750 บาท)	62,500 บาท
1.6 ค่าเดินทาง ค่าที่พัก ค่าเบี้ยเลี้ยงผู้ทรงคุณวุฒิที่มาจากสถาบันการศึกษาต่างจังหวัด (5,000 บาท x 20 ครั้ง)	100,000 บาท
2. เงินเดือน ค่าตอบแทนและสวัสดิการเจ้าหน้าที่	510,000 บาท
2.1 ค่าตอบแทนที่ปรึกษาด้านกฎหมาย (10,000 บาท x 3 คน/ปี)	30,000 บาท
2.2 เงินเดือนเจ้าหน้าที่ (จัดจ้างชั่วคราว) (2 คน x 10,000 บาท x 24 เดือน)	480,000 บาท
3. การแสวงหาข้อเท็จจริงในทางลับ (50 เรื่อง x 1,000 บาท)	50,000 บาท

4. ค่าครุภัณฑ์/วัสดุ/อุปกรณ์ เพื่อใช้ในการดำเนินงานของอนุกรรมการ	474,000 บาท
4.1 คอมพิวเตอร์กระเป๋าคอมพิวเตอร์ 1 เครื่อง	60,000 บาท
4.2 คอมพิวเตอร์ 1 เครื่อง	40,000 บาท
4.3 เครื่องพิมพ์สีขาวดำ 1 เครื่อง	20,000 บาท
4.4 เครื่องพิมพ์สี 1 เครื่อง	18,000 บาท
4.5 Scanner 1 เครื่อง	10,000 บาท
4.6 เครื่องบันทึกเทปและถอดเทป 2 ชุด	10,000 บาท
4.7 ตู้เก็บเอกสาร 3 ตู้	6,000 บาท
4.8 โปรแกรมการจัดเก็บเอกสารด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์	200,000 บาท
4.9 เครื่องถ่ายเอกสาร 1 เครื่อง	100,000 บาท
4.10 เครื่องโทรสาร 1 เครื่อง	10,000 บาท
5. ค่าใช้สอย และวัสดุสิ้นเปลือง	109,600 บาท
5.1 อาหารว่างรับรองอนุกรรมการ พยาน ผู้เชี่ยวชาญ (8 ชุด x 8 คน x 25 บาท x 24 ครั้ง)	9,600 บาท
5.2 วัสดุสิ้นเปลือง (1,000 บาท x 100 คติ)	100,000 บาท
รวมงบประมาณทั้งสิ้น	2,468,700 บาท

งบประมาณปฏิบัติการต่อเนื่อง

1. ค่าตอบแทนในการดำเนินงาน	616,300 บาท
1.1 ค่าตอบแทนผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้เชี่ยวชาญในการพิจารณา เรื่องร้องเรียนชั้นอนุกรรมการจรรยาบรรณ จำนวน 2 ชุด ชุดละ 6 คน (6 คน x 1,000 บาท x 2 ชุด x 12 ครั้ง)	144,000 บาท
1.2 ค่าตอบแทนผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้เชี่ยวชาญในการพิจารณา เรื่องร้องเรียนชั้นอนุกรรมการสอบสวน จำนวน 6 ชุด ชุดละ 5 คน (5 คน x 1,000 บาท x 5 ชุด x 12 ครั้ง)	300,000 บาท
1.3 ค่าตอบแทนพยาน (3 คน x 300 บาท x 6 ชุด x 12 ครั้ง)	64,800 บาท
1.4 ค่าตอบแทนพยานผู้เชี่ยวชาญ/ผู้ทรงคุณวุฒิเป็นเฉพาะกรณี เพื่อให้ความเห็นกับคณะกรรมการ (500 บาท x 20 กรณี)	10,000 บาท
1.5 การจัดทำสรุปรายงานการสอบสวน (จรรยาบรรณ 30 เรื่อง x 500 บาท สอบสวน 30 เรื่อง x 750 บาท)	37,500 บาท
1.6 ค่าเดินทาง ค่าที่พัก ค่าเบี้ยเลี้ยงผู้ทรงคุณวุฒิที่มาจากสถาบัน การศึกษาต่างจังหวัด (5,000 บาท x 12 ครั้ง)	60,000 บาท

2. เงินเดือน ค่าตอบแทนและสวัสดิการเจ้าหน้าที่	270,000 บาท
2.1 ค่าตอบแทนที่ปรึกษาด้านกฎหมาย (10,000 บาท x 3 คน/ปี)	30,000 บาท
2.2 เงินเดือนเจ้าหน้าที่ (จัดจ้างชั่วคราว) (2 คน x 10,000 บาท x 12 เดือน)	240,000 บาท
3. การแสวงหาข้อเท็จจริงในทางลับ (20 เรื่อง x 1,000 บาท)	20,000 บาท
4. ค่าใช้สอย และวัสดุสิ้นเปลือง	76,800 บาท
4.1 อาหารว่างรับรองอนุกรรมการ พยาน ผู้เชี่ยวชาญ (7 ชุด x 8 คน x 25 บาท x 12 ครั้ง)	16,800 บาท
4.2 วัสดุสิ้นเปลือง (1,000 บาท x 60 คติ)	60,000 บาท
รวมงบประมาณทั้งสิ้น	983,100 บาท

ผลดีจากการดำเนินการเร่งด่วน

1. กระบวนการพิจารณาจรรยาบรรณของสภาเภสัชกรรมจะมีความรวดเร็วและมีประสิทธิภาพมากขึ้น
2. ประชาชน/ผู้ถูกกล่าวหา ได้รับการพิจารณาคดีด้วยความรวดเร็ว โปร่งใส เป็นธรรม และทันต่อเหตุการณ์

ผลเสียหากไม่เร่งดำเนินการเรื่องค้างค้าง

1. กระบวนการพิจารณาจะล่าช้าและสะสมซึ่งย่อมทำให้ผู้กล่าวหาและผู้ประกอบวิชาชีพที่ถูกกล่าวหาได้รับผลกระทบทางจิตใจและสังคม ตลอดจนการดำรงชีวิตตามปกติ
2. การพิจารณาไม่ทันสถานการณ์บางเรื่องเป็นเรื่องที่สังคมต้องการคำตอบแต่ไม่สามารถดำเนินการได้ทันสถานการณ์ เช่น กรณี การกล่าวหา ผู้ประกอบวิชาชีพที่กล่าวอ้างว่าผลิตยารักษาโรคเอดส์ได้ เป็นต้น
3. เรื่องร้องเรียนค้างค้างมากจะเกิดผลเสียต่อวิชาชีพโดยรวมและ เกิดความไม่เชื่อมั่นของประชาชน

โครงการให้บริการข้อมูลข่าวสารและตอบปัญหาเรื่องยา และผลิตภัณฑ์สุขภาพแก่ประชาชนตลอด 24 ชั่วโมง

หลักการและเหตุผล

ปัจจุบันนับได้ว่าเป็นยุคของข้อมูลข่าวสาร ประชาชนทั่วไปสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารทุกชนิดได้หลากหลายช่องทาง ไม่ว่าจะเป็นทางสื่อสิ่งพิมพ์ วิทยู โทรทัศน์หรือแม้กระทั่งสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เช่น internet ซึ่งข้อมูลที่อยู่บนสื่อต่างๆ เหล่านั้นบางครั้งอาจไม่มีผู้รับผิดชอบในการตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลที่ให้ หรือบางครั้งข้อมูลเหล่านั้นอาจถูกให้อย่างจงใจเพื่อเหนี่ยวนำให้ผู้บริโภคเกิดความเข้าใจผิด ซึ่งถ้าข้อมูลดังกล่าวเป็นเรื่องที่สำคัญต่อสุขภาพและชีวิตของผู้บริโภค การนำข้อมูลจากสื่อเหล่านั้นมาใช้ก็อาจทำให้เกิดอันตรายได้ ข้อมูลความรู้เรื่องการใช้ยาก็นับได้ว่าเป็นข้อมูลที่สำคัญ ถ้าผู้บริโภคได้รับข้อมูลที่ผิดพลาดก็อาจทำให้เกิดความรู้ ความเข้าใจที่ผิด ซึ่งจะนำไปสู่การใช้ยาอย่างไม่ถูกต้องและอาจเป็นอันตรายได้ ดังนั้นข้อมูลข่าวสารด้านยาจึงนับได้ว่าเป็นข้อมูลที่ควรจะให้บริการประชาชนจากหน่วยงานหรือบุคลากรที่มีความรู้ หรือเป็นข้อมูลที่ผ่านการตรวจสอบจากผู้ที่มีความรู้ก่อนที่จะให้แก่ผู้บริโภค การสอบถามข้อมูลยาในปัจจุบันของประชาชนทั่วไปที่เป็นผู้ป่วยก็มักจะสอบถามจากเภสัชกรหรือบุคลากรทางการแพทย์ในโรงพยาบาล ซึ่งจะกระทำได้อีกก็ต้องมาโรงพยาบาล ถึงแม้ว่าในโรงพยาบาลบางแห่งอาจมีหน่วยให้บริการข้อมูลข่าวสารด้านยาโดยเฉพาะแต่ก็มักจะเน้นการให้บริการแก่บุคลากรทางการแพทย์เป็นหลัก การเข้าถึงหน่วยงานอาจทำได้ยาก หรือบางครั้งหน่วยงานดังกล่าวอาจเปิดให้บริการเฉพาะในเวลาราชการ ในขณะที่บางแห่งอาจไม่มีหน่วยให้บริการโดยเฉพาะ ดังนั้นการเข้าถึงการรับบริการดังกล่าวของประชาชนทั่วไปยังถือได้ว่ามีข้อจำกัด นอกจากนี้บางครั้งผู้ป่วยหรือแม้แต่ประชาชนทั่วไปที่อาจจะยังไม่ได้ป่วยอาจเกิดความสงสัยหรือต้องการทราบข้อมูลการใช้ยาขณะที่ไม่ได้อยู่ในโรงพยาบาล เช่น อยู่ที่บ้านหรือที่ทำงานก็จะประสบปัญหา ไม่ทราบว่าจะขอคำปรึกษาปัญหาจากการใช้ยาจากหน่วยงานใด

จากข้อมูลรายงานประจำปีของศูนย์บริการข้อมูลข่าวสารด้านยาและพิษวิทยาของโรงพยาบาลศูนย์แห่งหนึ่งซึ่งให้บริการทั้งบุคลากรทางการแพทย์และประชาชนทั่วไปพบว่า ร้อยละ 20 ของคำถามที่ได้รับมาจากผู้ป่วยและประชาชนทั่วไป และมากกว่าร้อยละ 80 ของคำถามเหล่านั้นสอบถามมาทางโทรศัพท์ และพบว่าประเภทของคำถามที่ผู้ป่วยสอบถามมากที่สุด 5 อันดับแรกได้แก่ 1) การเกิดอาการไม่พึงประสงค์จากการใช้ยาภายหลังการรับประทานยาที่บ้าน 2) การใช้ยาในหญิงตั้งครรภ์และให้นมบุตร 3) ขนาดและวิธีการรับประทานยา 4) ข้อบ่งใช้ของยา 5) ชื่อยา และนอกจาก

คำถามทางด้านยาแล้วยังพบว่าผู้บริโภคมักสอบถามเรื่องประโยชน์ของผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร เครื่องสำอาง ยาลดความอ้วน และแนวทางการปฏิบัติเมื่อสัมผัสสารพิษประเภทที่ใช้ในครัวเรือน จากข้อมูลดังกล่าว ซึ่งเป็นภาพของประชาชนเพียงจังหวัดเดียวยังทำให้เห็นว่าผู้บริโภคหรือประชาชนทั่วไปมีความต้องการข้อมูลและต้องการบุคลากรที่สามารถให้คำปรึกษาเรื่องการใช้ยาได้ ดังนั้นการจัดตั้งศูนย์ในการให้บริการข้อมูลข่าวสารด้านยา ซึ่งมีผู้รับผิดชอบในการให้ข้อมูลเป็นบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถ เช่น เภสัชกร ก็จะทำให้การให้ข้อมูลแก่ประชาชนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้ประชาชนมีความรู้ที่ถูกต้อง สามารถใช้ยาได้อย่างเหมาะสม อันจะนำไปสู่การมีคุณภาพชีวิตที่ดีต่อไป

จากข้อมูลในต่างประเทศเช่นประเทศสหรัฐอเมริกาจะเห็นว่าการจัดตั้งศูนย์บริการข้อมูลข่าวสารด้านยาและพิษวิทยาขึ้นในทุกมลรัฐ และสามารถให้บริการแก่ประชาชนตลอด 24 ชั่วโมง มีการจัดระบบการเข้าถึงบริการอย่างง่าย ๆ อาทิเช่น จัดให้มีเบอร์โทรฟรี 1800 จัดให้มี web page ที่ให้บริการข้อมูลในเชิงรุก เช่น ข้อมูลแนวทางการปฏิบัติเมื่อสัมผัสสารพิษที่ใช้ในครัวเรือน แนวทางการป้องกันการสัมผัสสารพิษของเด็กในครอบครัว ความรู้เรื่องยาอย่างง่ายสำหรับประชาชน และจัดให้มีการบริการสอบถามข้อมูลทาง internet จากข้อมูลแสดงให้เห็นถึงความสะดวกในการเข้าถึงข้อมูลการใช้ยาที่มีคุณภาพของประชาชนในประเทศดังกล่าว

สำหรับในประเทศไทยยังมีข้อจำกัดของการจัดตั้งศูนย์บริการข้อมูลข่าวสารด้านยาที่มีศักยภาพ สามารถให้บริการข้อมูลได้ตลอด 24 ชั่วโมง โดยบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถ มีเอกสารอ้างอิงที่ทันสมัยให้ทั่วถึงครอบคลุมในทุกพื้นที่ ทั้งนี้เนื่องจากทรัพยากรที่จำเป็นในการให้บริการ เช่น ฐานข้อมูลทางด้านยา ยังคงมีราคาแพง อีกทั้งความจำกัดของบุคลากร ดังนั้นการจัดตั้งศูนย์และเครือข่ายการให้บริการข้อมูลข่าวสารด้านยาสำหรับประชาชน ที่สามารถให้บริการครอบคลุมทุกพื้นที่ในประเทศไทยได้ตลอด 24 ชั่วโมง โดยความร่วมมือของผู้ประกอบวิชาชีพเภสัชกรรมในจังหวัดต่าง ๆ จะนับได้ว่าเป็นประโยชน์อย่างยิ่งเพราะทำให้มีการใช้ศักยภาพของผู้ประกอบวิชาชีพเภสัชกรรมได้อย่างคุ้มค่า และทำให้ประชาชนทั่วประเทศสามารถเข้าถึงข้อมูลการใช้ยาที่มีคุณภาพ และมีความรู้ความเข้าใจที่จะเลือกใช้ยาและผลิตภัณฑ์สุขภาพได้อย่างถูกต้องเหมาะสมต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ประชาชนที่มีปัญหาข้อสงสัยเรื่องยาและผลิตภัณฑ์สุขภาพในทุกแห่ง มีช่องทางที่จะได้รับทราบข้อมูลที่ถูกต้องมีคุณภาพ รวดเร็ว และทันต่อเวลาที่ต้องการใช้ตลอด 24 ชั่วโมง

2. สร้างเครือข่ายศูนย์บริการข้อมูลข่าวสารด้านยาและสุขภาพเพื่อประชาชน ให้ครอบคลุมพื้นที่ในทุกจังหวัด

กลุ่มเป้าหมาย

ให้บริการข้อมูลและตอบปัญหาแก่ประชาชนทั่วไปโดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่าย

ระยะเวลาดำเนินการ

ปี 2549 เป็นต้นไป

สถานที่ที่จะใช้เป็นฐานให้บริการ

1. ศูนย์ข้อมูลข่าวสารด้านยา คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยต่าง ๆ
2. เภสัชกรโรงพยาบาลศูนย์/โรงพยาบาลทั่วไป/โรงพยาบาลชุมชน อาสาสมัครร่วมในการให้บริการ

วิธีดำเนินการ

1. จัดทำ web page ในการให้บริการ
2. จัดระบบสายด่วนโทรศัพท์ 24 ชั่วโมง

งบประมาณดำเนินการในการก่อตั้งศูนย์ประสานกลางเครือข่าย

1. ค่าครุภัณฑ์สำนักงาน
  - โทรศัพท์ 10,000 บาท
  - โทรสาร 6,000 บาท
  - คอมพิวเตอร์ 1 ชุด 50,000 บาท
  - เครื่องพิมพ์เลเซอร์ 50,000 บาท
  - ตู้เหล็ก 4 ลั่นชัก เก็บเอกสาร 20,000 บาท
2. ค่าจัดซื้อฐานข้อมูลกลางอ้างอิง
  - ฐานข้อมูลทางการแพทย์/ ทางด้านยา 500,000 บาท
3. ค่าจัดทำฐานข้อมูลเพื่อเก็บข้อมูลคำถาม-คำตอบ 50,000 บาท
4. ค่าจัดทำ web page ในการให้บริการและดูแลระบบ 100,000 บาท
5. ค่าจ้างเจ้าหน้าที่ประสานงานและสนับสนุนเครือข่าย 120,000 บาท
(1 คน x 10,000 บาท x 12 เดือน)
6. ค่าตอบแทนอาสาสมัครให้บริการ 24 ชั่วโมง 365,000 บาท

(500 บาท/คน x 20 เขต(พื้นที่โทรศัพท์) x 365 วัน)

รวมงบประมาณทั้งสิ้น

1,221,000 บาท

งบประมาณเพื่อการดำเนินการต่อเนื่อง

1. ค่าจ้างเจ้าหน้าที่ประสานงานและสนับสนุนเครือข่าย
(1 คน x 10,000 บาท x 12 เดือน)

120,000 บาท

2. ค่าตอบแทนอาสาสมัครให้บริการ 24 ชั่วโมง

365,000 บาท

(500 บาท/คน x 20 เขต(พื้นที่โทรศัพท์) x 365 วัน)

รวมงบประมาณทั้งสิ้น

485,000 บาท

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. วิชาชีพเภสัชกรเป็นที่รู้จักมากขึ้น
2. ประชาชนมีที่พึ่งในการขอข้อมูลด้านยา
3. ประชาชนได้รับความรู้ด้านยาที่ถูกต้อง ทันต่อเวลาที่ต้องการใช้ข้อมูล

การประเมินโครงการ

1. จำนวนคำถามของประชาชน
2. การประเมินความพึงพอใจของประชาชนผู้รับบริการ

**โครงการสร้างเครือข่ายการเฝ้าระวังการกระทำผิดพระราชบัญญัติ
วิชาชีพเภสัชกรรมและจรรยาบรรณในการประกอบวิชาชีพเภสัชกรรม**

หลักการและเหตุผล

เนื่องจากตามที่ได้มีการออกพระราชบัญญัติวิชาชีพเภสัชกรรม พ.ศ. 2537 เพื่อให้เกิดการพัฒนาในด้านคุณภาพในการให้บริการที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพเภสัชกรรม เพื่อเป็นการคุ้มครองผู้บริโภคด้านยา และในระยะที่ผ่านมาได้มีปัญหามีเกี่ยวข้องกับด้านยา เช่น การจำหน่ายและจ่ายยาที่ไม่เหมาะสม การโฆษณาโอ้อวดเกินความเป็นจริงในเรื่องยา ทั้งจากผู้ประกอบวิชาชีพเภสัชกรรม และบุคคลอื่น ๆ ที่ไม่ได้เป็นผู้ประกอบวิชาชีพเภสัชกรรม รวมถึงการประพฤติผิดจรรยาบรรณในการประกอบวิชาชีพและปัญหาที่ผ่านมาเนื่องจากองค์ประกอบหลักในการดำเนินงานตามพระราชบัญญัติวิชาชีพเภสัชกรรม จะดำเนินการในรูปคณะกรรมการจึงยังไม่มีโครงสร้างที่จะเป็นการกระจายเพื่อช่วยในการเฝ้าระวังความผิดที่เกี่ยวข้องกับพระราชบัญญัติวิชาชีพและจรรยาบรรณในการประกอบวิชาชีพ จึงมีความจำเป็นที่จะต้องสร้างเครือข่ายในการช่วยเฝ้าระวังติดตามปัญหาดังกล่าว เพื่อเป็นการยกระดับมาตรฐานด้านยาในประเทศไทย และเป็นการคุ้มครองผู้บริโภคและก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อประชาชนและผู้บริโภคยาด้วย

วัตถุประสงค์

เพื่อสร้างเครือข่ายเฝ้าระวังในการประพฤติผิดพระราชบัญญัติวิชาชีพและจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพเภสัชกรรม และรับเรื่องราวร้องทุกข์เกี่ยวกับการประกอบวิชาชีพเภสัชกรรม

กรอบแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

วิชาชีพต่าง ๆ จะเป็นประโยชน์ต่อสังคมอย่างแท้จริงได้นั้น สมาชิกจะต้องมีความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ที่มีต่อสังคม และยึดมั่นในจรรยาบรรณของวิชาชีพอย่างแท้จริง และมีเครือข่ายการเฝ้าระวังการกระทำผิดความผิดต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องทางด้านวิชาชีพทั้งจากผู้ประกอบวิชาชีพเองและผู้ที่เกี่ยวข้องในการประกอบวิชาชีพ เพื่อนำข้อมูลมาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสภาเภสัชกรรมต่อไป และประกาศให้สาธารณชนทราบ

เป้าหมาย

- 1) จัดตั้งผู้แทนของสภาเภสัชกรรมประจำจังหวัด ครบทุกจังหวัด
- 2) จัดระบบการรับเรื่องร้องเรียน กล่าวหา/กล่าวโทษ ผ่านผู้แทนสภาเภสัชกรรมประจำจังหวัดที่ชัดเจน
- 3) จัดระบบการเฝ้าระวังการประพฤติผิดมาตรฐานและจรรยาบรรณการประกอบวิชาชีพในจังหวัดและการประสานเพื่อต่อต้านการดำเนินการกับสภาเภสัชกรรม

ระยะเวลาดำเนินการ

เริ่มดำเนินการปี 2549

การดำเนินการ

- 1) แต่งตั้งผู้แทนสภาเภสัชกรรมประจำจังหวัด
- 2) ประชุมชี้แจงทำความเข้าใจเรื่องจรรยาบรรณและการประพฤติผิดพระราชบัญญัติวิชาชีพ
- 3) สร้างระบบการรับเรื่องร้องเรียนและการติดต่อประสานงานข้อมูลเกี่ยวกับความผิดในจังหวัดต่าง ๆ รวมถึงการสอดส่องดูแลการประพฤติผิดมาตรฐานและจรรยาบรรณวิชาชีพ
- 4) ประชาสัมพันธ์ให้สมาชิกและประชาชนทราบเกี่ยวกับการดำเนินการกับผู้กระทำผิดจรรยาบรรณวิชาชีพ

งบประมาณดำเนินการตั้งเครือข่าย

1) การจัดตั้งเครือข่ายการเฝ้าระวังการประพฤติผิดมาตรฐานและจรรยาบรรณการประกอบวิชาชีพ	600,000 บาท
1.1 ค่าเดินทางผู้แทนสภาเภสัชกรรมประจำจังหวัดในการร่วมประชุมชี้แจงเพื่อจัดตั้งเครือข่ายฯ (75 จังหวัด x 3,000 บาท) (งบประมาณเฉพาะการเริ่มจัดตั้ง)	225,000 บาท
1.2 งบประมาณสนับสนุนการดำเนินการจัดตั้งศูนย์รับเรื่องราวร้องทุกข์ผู้ประกอบวิชาชีพเภสัชกรรม และสร้างระบบการเฝ้าระวังการประกอบวิชาชีพทุกจังหวัด (5,000 บาท x 75 จังหวัด)	375,000 บาท
รวมทั้งสิ้น	600,000 บาท

งบประมาณดำเนินการต่อเนื่อง

งบสนับสนุนการดำเนินการศูนย์รับเรื่องราวร้องทุกข์	- 375,000 บาท
ผู้ประกอบการวิชาชีพเภสัชกรรม และสร้างระบบการเฝ้าระวังการ ประกอบวิชาชีพทุกจังหวัด (5,000 บาท x 75 จังหวัด) (การดำเนินการต่อเนื่องทุกปี)	
รวมทั้งสิ้น	375,000 บาท

การประเมินผล

- 1) การรายงานการเฝ้าระวัง และจำนวนเรื่องราวร้องทุกข์ที่ผ่านผู้แทนสภาเภสัชกรรมประจำจังหวัด
- 2) การออกนิเทศ เยี่ยมเยียนจังหวัดต่าง ๆ ของคณะกรรมการ
- 3) การดำเนินการกับผู้กระทำผิดจรรยาบรรณและพระราชบัญญัติวิชาชีพ